Mai számunk 8 oldal, ára 1 lej

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890—1938. Trib. Cluj, Secţia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!" Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. NOVEMBER 15.
VIII. évfolyam, 304. szám.

Szerda

Még van remény a finn-orosz ellentétekáthidalására

Az angol király és a francia államfő szerint Berlintől függ a béke lehetősége — Tárgyalások kezdődnek Itália és Törökország között — Egyezkedő tárgyalások Moszkva és Tokió között — Hollandia mindvégig semleges marad — Németország állítólag második Siegfried-vonalat épit

(LONDON.) (Reuter.) A nemzetközi sajtót VI. György angol uralkodó és Lebrun köztársasági elnök válasza foglalkoztatják. A lapok általában azon a véleményen vannak, hogy a brit és francia államfők nem utasitották vissza a közvetitést, de óvatos válaszaikban sok váddal illetik a Harmadik Birodalmat. A Times azt irja, hogy

a brit uralkodó sulyosan, de igazságosan érvelt válaszában, amikor Lengyelország megtámadását jelölte meg a háborus konfliktus első és fő okaként. Ugyanakkor azonban felkérte a hollandiai és a belgiumi államfőket, hogy közöljék vele, ha netalán Németország részéről konkrét ajánlat érkeznék.

A Paris Soir hangsulyozza, hogy

Lebrun elnök válasza alig tér el az angol államfőétől, de a végén egyenesen kijelenti, hogy a tulajdonképpeni kezdeményezés sora Berlinen van.

Az olasz lapok véleménye eltérő. Egyesek azt irják, hogy angol és francia részről nem utasitották vissza az ajánlatot, mások viszont hangsulyozzák, hogy a visszautasitás megtörtént.

— *Mindez annak a jele — mondja a Corriera dela Sera — hogy London és Páris ezuttal is olyan feleletet adtak, amelyből mindenki tetszés szerint alkothatja meg véleményét.*

A dán Berlingske Tidende hangsulyozza, hogy

a háboruban álló három nagyhatalom egyaránt hajlandó lenne ma már a békére, de az ujabb kezdeményezést egyikük sem akarja megtenni presztizs-okokból, holott az emberiség nem a hadijelentésekben gyönyörködik, hanem a kölcsönös megbecsülésben és a való béke nemes szándékaiban.

ANGOL ÉS FRANCIA SAJTÓVISSZHANG

(LONDON.) (Rador.) Az összes angol lapok részletesen közlik VI. György angol király és Lebrun francia köztársasági elnöknek a belga-holland békekötési javaslatra adott válaszát, amelyet általában kedvezőnek minősitenek. A Daily Herald azt hiszi, hogy az angol király és a francia köztársasági elnök válaszára Németország olyan megfelelő visszhangot ad, amely lehetővé teszi uj alapok megteremtését a béketárgyalásokra. A Daily Telegraph viszont hangsulyozza, hogy Anglia és Franciaország a maguk részéről elmentek az engedékenység legvégső határáig, hogy Európát megkiméljék a háboru borzalmaitól.

(PÁRIS.) (Rador.) A francia lapok hangsulyozzák a belga-holland békeközvetitési javaslatra adott angol-francia válasz egyöntetüségét és összhangzatosságát. Az Excelsior azt irja, hogy az az állandó fenyegetés, amely Németország részéről sorozatosan megnyilvánul, nehezíti meg a totális béke megkötését. Mindaddig, amig a támadó fél nem vonul vissza és nem ad biztositékot a jövőre vonatkozólag, kilátástalan minden békekötési kisérlet. A Le Epoque cimü lap szerint béke csak Csehszlovákia, Ausztria és Lengyelország függetlenségének visszaadása és az országok helyreállitása után remélhető.

BERLINI VÉLEMÉNY

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: „VI. György angol király és Lebrun francia köztársasági elnöknek a belga-holland békeközvetitési javaslatra adott válasza semmiben sem különbözik sem szellemében, sem tartalmában. A jegyzékek hangja arra vall, hogy az angol kormány továbbra is provokálni akarja a német népet. Figyelembe véve a holland-belga javaslatot megelőző békekisérleteket, a két jegyzék ugyanazokat az érveket sorakoztatja fel Németország ellen és Anglia háborus célkitüzéseinek igazolására, mint amelyeket Halifax angol külügyminiszter november 2-iki és Chamberlain miniszterelnök pedig október 12-iki beszédében felsorakoztatott. Németország kormánya és népe ennek a válaszjegyzéknek az érveiben és indokolásában ujabb provokálást lát, illetve megerősitését annak a már korábban leszögezett álláspontnak, amely szerint Anglia háborus célja: Németország szétrombolása és tönkretétele. A jegyzék tehát tulajdonképpen szabotálása minden olyan közvetitési kisérletnek, amely a békét kivánja megteremteni. A válaszjegyzék ilyen körülmények között nem egyéb, mint taktikai manőver, amely el akarja leplezni azt a felelősséget amely Angliát terheli a háboru előidézéséért és amely felelősség sulyosan nehezedik egész Angliára."

Hollandia törhetetlenül semleges marad

(AMSZTERDAM.) (Rador.) Pierlot holland miniszterelnök hétfőn délután rádióbeszédet mondott, illetve felhivást intézett Hollandia népéhez és többek között a következőket mondotta: „Azok a katonai intézkedések, amelyeket Hollandiának Németország felé levő határain foganatositottak, nem fenyegetésnek a következményei, hanem csak óvatossági jellegüek. A mozgósitás elrendelése csak Hollandia semlegességének további biztositását célozza. Hollandia változatlanul és rendithetetlenül semleges marad az összes hadviselő felek irányában. A holland népnek meg kell őriznie nyugalmát és hidegvérét és nem szabad elfelejtenie azt a sulyos felelősséget, amely az esetleg elhamarkodott, vagy könnyelmü magatartás következtében hárulna reá. Hollandia semlegessége sokkal fontosabb és nagyobb jelentőségü, mint bármely más állam hasonló magatartása. Mindaddig, amig Hollandia lakossága nyugodtan és fegyelmezetten teljesiti kötelességét, nyugodtan tekinthet a jövő elé" — fejezte be rádiószózatát Pierlot miniszterelnök.

HOLLANDIA FIGYELMEZTETI A KÜLFÖLDI SAJTÓTUDÓSITÓKAT

(DEN HAAG.) (Havas.) A hollandiai kormány figyelmeztette a Németalföldön élő külföldi sajtótudósitókat, hogy **tartózkodjanak minden propagandától és főleg a hamis hirek terjesztésétől, amelynek a visszavonhatatlan kiutasitás lesz a következménye, mert nem türhető, hogy egy semleges állam pro vagy kontra beavatkozásra birjanak, vagy, hogy az ország közvéleményét légből kapott hirekkel még jobban aggasszák.**

SENKI SEM TUDJA: MIT HOZ A HOLNAP

(PÁRIS.) (Rador.) A francia lapok vasárnap reggeli számukban megerősitik, hogy Németország meg akarja támadni Hollandiát. A Figaro szerint Hollandia és Belgium megtámadása az egész világ részéről heves tiltakozást váltana ki. Ezért valószinü, hogy Németország tartózkodni fog ennek a végzetes lépésnek az elkövetésétől. A Populaire szerint a német támadás bármely pillanatban bekövetkezik. Senki sem tudhatja, hogy mit hoz a holnap.

ENYHÜLT A HELYZET

(RÓMA.) (Rador.) A Havas jelentése szerint olaszországi megfigyelőknek az a benyomásuk, hogy a német-holland-belga helyzet sulyossága enyhült. Erre mutat az az erélyes német cáfolat, amelyet Németország és Hollandia is kiadott az elterjedt riasztó hirekkel szemben. A belga-holland békeközvetitési javaslattal a német sajtó utasitást kapott, hogy szüntesse be a támadásokat Belgium és Hollandia ellen, ami olasz megitélés szerint szintén a helyzet enyhülésére vall.

A BELGA ÉS HOLLAND KÜLÜGYMINISZTEREK TALÁLKOZÁSA

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelentése szerint Belgium és Hollandia külügyminiszterei vasárnap este a Délhollandiában levő Broda városban találkoztak, ahol megvitatták azt a helyzetet, amely Angliának és Franciaországnak Belgium és Hollandia békeközvetitési javaslatára adott válasza következtében állott elő.

IRÁSBAN TÁRGYALNAK A FINNEK ÉS OROSZOK

(HELSINKI.) (Rador.) A moszkvai tángyalásokat szombat óta irásbeli jegyzékváltásokkal folytatják. A finn küldöttség kormányának ujabb utasitásáig Moszkvában marad. A finn küldöttség szombaton este diszebédet adott a skandináv államok moszkvai követei és a finn követség tiszteletére.

(HELSINKI.) (Rador.) Erkko finn külügyminiszter, a moszkvai tárgyalásokkal kapcsolatosan kijelentette az ujságiróknak, hogy a finn tárgyaló bizottság a mai hétfői napon, vagy kedden visszatér Helsinkibe. Kijelentette a külügyminiszter azt is, hogy a Finnország részéről foganatositott katonai intézkedések nem támadó jellegüek, hanem csak óvatossági előkészületek.

FINNORSZÁG MINDENRE FELKÉSZÜL

(HELSINKI.) (Rador.) Az elmult vasárnapot egész Finnország területén a nemzetvédelem szolgálatába állitották. Az összes városokban nagyszabásu ünnepségeket rendeztek, amelyek keretében illetékes hivatalos személyek felszólitották a lakosságot: őrizze meg hidegvérét és türelemmel, de bátran várja a további fejleményeket. A Helsinkiben megtartott nagyszabásu ünnepségeken résztvettek Svédország és Dánia meghatalmazott miniszterei is.

HAJSZÁLON FÜGG A BÉKE ÉSZAKON

(BERN.) (Havas.) A Journal de Genéve vezércikkben foglalkozik a finn-orosz helyzettel és megjegyzi, hogy a béke sorsa északon csak hajszálon függ és csak isteni csoda mentheti meg a két népet attól, hogy háboruba keveredjenek. Finnország ugyanis a legmerevebben kitart állitása mellett, hogy az orosz követelések indokolatlanok, mig Moszkva a leghatározottabban követeli az általa mérsékeltnek jelzett kivánságok teljesitését.

— *Ezek után — irja a lap — vagy nyilt háboru következik, vagy a jelenlegi feszültség mesterséges fentartása, ami azonban már egyenlő a hadiállapottal.*

FINN HAJÓT TARTÓZTATTAK FEL A NÉMETEK

(HELSINKI.) (Rador) Az Airisto 2430 tonnás finn hajót az Aaland szigetek közelében német hajó feltartóztatta és Swinemünde holland kikötőbe kisérte. A finn hajó cellulozet akart szállitani az Északamerikai Egyesült Államokba.

DR. GÖBBELS BESZÉDE

(BERLIN.) (Rador-DNB.) Dr. Göbbels propagandaügyi miniszter bajtársi összejövetelen nagyobb beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondotta:

— *Németország vezetői már 1933. évben tisztában voltak azzal, hogy azok a nagyszabásu tervek, amelyeket a Harmadik Birodalom kormányzata megvalósitás céljából maga elé tüzött,*

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

irigységet fognak egyesekből kiváltani. Azt is tudta, hogy az irigységet erős ellenállás követi és igy azok az akadályok, amelyeket most Berlin elé gördítenek, nem jöttek váratlanul. Már az a tény, — mondotta Göbbels — hogy kilencvenmillió embert tömöritettünk egybe azért, hogy szociális németbirodalmat megteremtsük, nagyon fáj egyeseknek. Különösen azoknak, akik Középeurópát eddig mint gyarmatot kezelték és komolyan annak is tekintették. Anglia hangoztatja, hogy erkölcsi okokból folytatja a háborut. Ez nagyon is furcsán hangzik egy olyan állam részéről, amely felépülése alatt vajmi keveset törődött az erkölcsi alapokkal. Ezzel London azonban szintén vajmi keveset törődik, mert azt hiszi, hogy az emberek emlékezőtehetsége meggyöngült, vagy ugy véli, hogy a multakat hamar felejtik. Itt azonban csalódott, mert a német nép nemcsak, hogy nem felejtett, de fel is készült az ellenállásra. Erre közvetve az szolgáltatott okot, hogy London sorozatosan visszautasitott minden helyzeti enyhülést eredményezhető német ajánlatot. Miután a nemzeti szocialista kormány látta, hogy más eljárásra nem számithat, megteremtette jelenlegi hadseregét, amelyet katonailag le nem győzhetnek. Ami pedig a gazdasági háborut illeti, Németország nyugodt lehet. Elzárni és kiéheztetni a német nemzetet többé nem lehet. De nem lehet elszakitani vezérétől sem, akivel egybeforrott. Néhány nappal ezelőtt kisérlet történt arra, hogy Hitler vezérkancellárt megöljék. Ezek az eljárások mindig felháborodást keltettek a világ közvéleménye előtt és igy a müncheni kisérlet is hasonló sorsban részesül. Egy haszna azonban volt és pedig az, hogy felnyitotta a gondolkozók szemét, eltekintve attól, hogy a német népet még hüségesebbé tette a Führerhez. Ez a világtörténelemben páratlanul álló egység fogja meghozni a győzelmet, amelynek kivivásához kétség sem férhet. Biztosithatok mindenkit — fejezte be a propagandaügyi miniszter — hogy meg vannak az eszközeink arra, hogy a végső győzelmet, Európa békeszerető népeinek örömére, megszerezzük és akkor felelni fogunk a bennünket Münchenben ért hallatlan sértésre is.

Göbbels dr. beszéde a jelenlevőkben nagy lelkesedést keltett, mert abból a legerőteljesebb angolellenes fellépés közeli kezdetét lehet megjósolni.

„ANGLIA ADDIG FOLYTATJA A HÁBORUT, AMIG AZ ELLENSÉG JÓL NEM LAKIK VELE"

(LONDON.) (Rador.) Winston Churchill, a brit admiralitás első lordja vasárnap rádióbeszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Anglia minden rendelkezésére álló eszközzel a háboru elkerülésére törekedett. Békeszeretetében elment az engedékenység legvégső határáig. Most azonban addig folytatják a háborut, amig az ellenség jól nem lakik vele.

— Köztudomásu, hogy nem mindenben értettem egyet Chamberlain miniszterelnök urral, de közölhetem azt is, hogy a miniszterelnök most éppen olyan elszántan harcol a győzelemért, mint amilyen elszántan annak idején a békét védte. Mint tökéletes bizonyosság áll a következő tétel: Vagy megsemmisül mindaz, amit Nagybritannia és Franciaország a modern világban teremtett, vagy Hitler és a nemzeti szocialista uralmi rendszer ér véget.

Hangsulyozta Churchill, hogy a szövetségesek hadihelyzete a német hadmüveletek tizhetes szünetelése következtében jelentékenyen megjavult és ugy a tengeri, mint a légi, valamint a szárazföldi haderő felkészültsége napról-napra emelkedik.

— Ha minket legyőznek — fejezte be beszédét Churchill — mindnyájan rabszolgák leszünk és az emberi jogok védelmét azután már csak Amerika vállalhatja. Ha azonban mi győzünk, ugy Belgium, Hollandia, Lengyelország, Csehszlovákia és Ausztria is megszabadulva a fenyegető veszedelemtől, visszanyerik életüket és szabadságukat.

MUSSOLINI ERŐSITI A HADSEREGET

(RÓMA.) (Stefani.) Mussolini miniszterelnök elhatározta, hogy a hadsereg altiszti létszámát 5000 és az önkénteseket 19.000 fővel szaporitja.

OLASZ-TÖRÖK TÁRGYALÁSOK KEZDŐDNEK?

(SZÓFIA.) (Havas.) A bolgár lapok a jelenlegi délkeleteurópai helyzettel foglalkozva megállapitják, hogy az nem ad aggodalomra okot ugyan, de ezért még most sem nevezhető biztositottnak. Ha igaz az a hir — irja a Vecer — hogy Ankara és Róma között rövidesen megbeszélések kezdődnek, akkor azok sikere esetén remélni lehet a délkeleteurópai semleges blokk szilárd kialakulását, amely elég biztositék arra, hogy az óvilág e részét elkerülje a háboru.

MÁSODIK SIEGFRIED-VONAL ÉPÜL

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati iroda tudósitója hitelesnek mondott német forrásból azt jelenti, hogy a német hadvezetőség azzal a tervvel foglalkozik, hogy a jelenlegi Siegfried-vonal mögött 70—80 kilométer távolságban az első vonalhoz hasonló, de teljesen ujrendszerü második Siegfried-vonalat épittet.

Amerika nem avatkozik be az európai háboruba

(WASHINGTON.) (Associated Press.) A fegyverszüneti évforduló napját az USA is nagy katonai pompával ünnepelte meg. Minden nagyobb városban nagyszabásu diszfelvonulás volt, amely az egyes városoknak és környékének legmagasabb rangu tisztjei előtt folyt le. Ez alkalommal Kelly szenátor Washingtonban beszédet tartott, amelyben hangsulyozta, hogy az 1918. novemberi fegyverszünet napját különösen nagy jelentőségünek tartja, mert ettől az időtől kezdve az Egyesült Államok a maguk részükről lezárták az európai háborukban való részvétel gondolatát. Az USA — mondotta Kelly — különben is tanult a multból, amelyben vért és pénzt áldozott. Anglia és Franciaország még ma is 17 milliárd 478 millió dollárral tartoznak és még csak nem is gondolnak a fizetésre. Ezek után hiába is számitanak az Egyesült Államok részvételére.

ERÉLYES AMERIKAI CÁFOLAT

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Az amerikai hadügyminisztérium erélyesen cáfolja azokat a hireket, amelyek szerint aknákkal zárta volna el a hadizóna határokat a tengeren. Ezek a közlések, hangzik a cáfolat, hangulatkeltés céljából láttak napvilágot és ezért a legnagyobb mértékben elitélendők.

A SEMLEGES ÁLLAMOK TENGERI VESZTESÉGE

(LONDON.) (Rador.) A Reuter hivatalos angol körökből arról értesült, hogy a német tengeralattjárók eddig 32 semleges hajót süllyesztettek el, összesen 88461 tonna tartalommal. Dánia három hajót veszitett 12.558, Finnország 5 hajót 8746, Hollandia 2 hajót 8387, Norvégia 9 hajót 20.000, Belgium 2 hajót 8204, Svédország 7 hajót 11.110, Görögország 4 hajót 19.455 tonna tartalommal. Az angol hirforrás hangsulyozza azt is, hogy az angol hadiflotta részéről foganatositott ellenőrzés következtében lényegesen csökkent a hadidugárunak Németországba való szállitása.

A GLOUCESTERI HERCEG LÁTOGATÁSA A NYUGATI HADSZINTÉREN

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség hadszintéri tudósitója jelenti a következőket: A Gloucesteri herceg és Eden gyarmatügyi miniszter vasárnap folytatták a látogatásokat a nyugati hadszintérnek azokon a részein, amelyeken az angol haderő tevékenykedik. Az angol király legidősebb öccse és Eden miniszter megtekintették azokat a területeket, amelyek az angol légihaderők támaszpontjai és amelyeken az angol hadsereg a védelmi vonalakat kiépitette, közösen a francia haderővel. A Gloucesteri herceg és Eden miniszter vasárnap este visszatértek a front mögötti egyik kisebb francia városba, ahol résztvettek azon az estélyen, amelyet tiszteletükre rendeztek, és amelyen Maurice Chevalier és a hires angol müvész: Noel Coward is szerepeltek. Az ünnepségen elénekelték a Marseillest és a God save the King kezdetü angol himnuszt.

Egyezkedő értekezlet Japán és a Szovjet között

(TOKIO.) (Rador.) A DNB német távirati iroda moszkvai tudósitója jelenti a következőket: A japán külügyminisztérium jelentése szerint a tegnapi napon Moszkvában Molotov orosz külügyi népbiztos és Togó, Japán moszkvai nagykövete között megállapodás jött létre, amelynek értelmében Kinában értekezletet tartanak a határok végleges kijelölése kérdésében. Az értekezletet azután Carbinban folytatják. A Szovjetunió és Mongolia egyrészt, Japán és Mandzsuria pedig másrészt egyenként husz megbizottat és szakértőt küld erre az értekezletre. Moszkva és Tokio egyébként hajlandók arra is, hogy barátságos tárgyalások során rendezzék mindazokat a gazdasági kérdéseket, amelyek mind a két országot érintik.

ANGOL ÉS FRANCIA HIVATALOS JEGYZÉK JAPÁNNAK

(TOKIO.) (Rador.) A Domei japán távirati iroda jelenti a következőket: Anglia nagykövete hétfőn délután a következő hivatalos közlést adta ki: Anglia nagykövete a következő tartalmu hivatalos jegyzéket juttatta el a japán külügyminisztériumhoz: Az angol kormány Kina északi részeiben az 1901 évi nemzetközi egyezmény jegyzőkönyvének megfelelően, bizonyos katonai erőket tart fenn. Tekintettel arra, hogy az európai háboru következtében beállott helyzetben a katonai erőkre szükség van, az angol kormány elhatározta, hogy kinai érdekei és a rend fentartása érdekében, ezeken a területeken csak annyi katonai erőt foglalkoztat, amennyi a két cél érdekében szükséges. Az angol kormány erről az elhatározásáról értesitette a különböző érdekelt országok kormányait, amelyek az 1901. évi megállapodás értelmében szintén katonai csapattesteket tartanak Észak-Kina különböző állomáshelyein.

(TOKIO.) (Rador.) Arsene Henry, Franciaorsbzág tokiói nagykövete jegyzéket intézett Omura japán külügyminiszterhez, akivel közölte, hogy az Észak-Kinai helyőrségekben levő francia csapattesteket visszavonják. A francia jegyzék lényegileg ugyanazt tartalmazza, mint az angol jegyzék.

A NÉMET FŐHADISZÁLLÁS KÖZLI:

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás közli a következőket: Az ellenség erős osztagainak az a kisérlete, hogy a Liederschiedttől 11 kilométernyire délnyugatra és a Pirmanens közelében levő magaslatokat elfoglalja, nem járt eredménnyel. Egy francia tiszt és 24 francia katona hadifogságba esett. Az ellenséges tüzérség Saarbrückennél élénkebb tevékenységet fejtett ki, mint eddig.

CSAK EGYETLEN HAJÓT

(LONDON.) (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy a német tengeralattjárók az elmult héten csak egyetlen angol hajót, a 961 tonnás Carmarthen Coast süllyesztették el. A hajót torpedólövés érte. A robbanás következtében a hajó legénysége közül két matróz meghalt, hat pedig sulyosan megsebesült. A legénység többi tagját és a könnyebben megsebesülteket angol bárkahajó angol kikötőbe szállitotta.

UJ NYOM A MÜNCHENI MERÉNYLET ÜGYÉBEN

(BERLIN.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelentése szerint a multheti merénylettel kapcsolatosan folyamatban levő vizsgálat megállapitotta, hogy a merényletet már a folyó év augusztus havában készitették elő. A gyanu egy fiatal munkásra irányul, aki augusztusban többször megfordult a müncheni Bürgerbraukellerben és különös gonddal tanulmányozta a sörcsarnok tetőszerkezetét és mennyezetét. A vizsgálat és a nyomozás lázasan és széles körben folyik tovább.

A FRANCIA SAJTÓ MÉLTATJA II. KÁROLY KIRÁLY BÉKELÉPÉSÉT

(PÁRIS.) (Rador.) A francia sajtó vezetőhelyen közli Románia uralkodójának, II. Károly király Őfelségének a belga és holland kormányfő békeközvetitési javaslatához való csatlakozását. A legtöbb lap ezt a cimet adta a külpolitikai rovatának: „Románia királya sikert és eredményt kiván, Belgium és Hollandia uralkodói békejavaslatának."

KIÉLESEDETT A HELYZET MOSZKVA ÉS HELSINKI KÖZÖTT

(HELSINKI.) (Rador.) A Capitala cimü bukaresti lap jelentése szerint a finn kormány rövidesen Fehér könyvet ad ki, amelyben ismerteti a finn-orosz tárgyalások anyagát. A Curentul cimü lap pedig arról számol be, hogy az orosz hadiflotta aknákkal zárta el a Jegestengernek Finnország felé vezető utját. A Rador jelentése szerint Finnországban nagyszabásu katonai készülődés folyik. Jelenleg 25 finn korosztály áll fegyverben. A finnek aknákat helyeztek el a Finn- és a Botnik-öböl partvonalán. Estenként fegyveres csapatok haladnak át Helsinki sötétségbe burkolt uccáin. A finn sajtóban egyre élesebbé válik a szovjetellenes hang.

FELHIVÁS A VILÁG LELKIISMERETÉHEZ

(BUCURESTI.) A Semnalul cimü lap jelentése szerint a belga és holland külügyminiszterek tanácskozása után a két kormány felhivást intéz a világ lelkiismeretéhez. A felhivásban rámutatnak arra, mennyire indokolatlan lenne a Hollandia és Belgium ellen intézendő támadás, mert mindkét állam a legszigorubban betartotta a semlegesség törvényét.

Rövid távirati hirek

(RIGA.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelenti a következőket: „Német vizirepülőgép legénysége Liepaja kikötőjének közelében kényszerleszállást végzett. Halászhajó mentette ki a német gép repülőit, akiket a lett hatóságok internáltak.

(RÓMA.) (Rador.) Olaszország fővárosában és a többi nagyobb városokban megszüntették mindazokat a korlátozó intézkedéseket, amelyeket a legutóbbi hetekben kiadtak. Az élet mindenütt visszanyerte megszokott rendes képét. A tánchelyiségeket, bárokat ujólag megnyitották, a kávéházak és a vendéglők pedig az eddigi éjjel 12 óra helyett éjjel 1 óráig tarthatnak nyitva.

(BELGRÁD.) A jugoszláv kormány elhatározta, hogy gazdasági bizottságot küld Itáliába, az olasz földbirtokreform tanulmányozására.

(BERLIN.) A hatóságok kivégezték a kémkedés miatt halálra itélt Eugen Weiss kereskedelmi alkalmazottat.

(BUDAPEST.) (MTI) Wörmle meghatalmazott miniszter Csáky gróf külügyminiszter helyettese és Rajcsics budapesti jugoszláv követ tegnap aláirták a magyar-jugoszláv légügyi egyezményt.

(LONDON.) (Reuter.) A brit kormány hivatalosan értesitette Braziliát, hogy a háborus helyzetre való tekintettel felmondja azt a szerződést, amely Nagybritanniát hadiszerek szállitására kötelezi Brazilia részére. A szerződés felbontása Rio de Janeiroban kinos meglepetést keltett.

(KAIRO.) (Reuter.) Irak, Iran és Egyiptom kormányai között tanácskozások kezdődtek a palesztinai arabok gazdasági megsegitése tárgyában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A NAGY IGAZSÁGOKAT

leginkább egyszerű szavakkal szokták kifejezni. A megcáfolhatatlan tények tömörsége feleslegessé teszi a cikornyás körülírást, a sok beszédet. Az igazság önmagáért szól... Ime, egy ilyen — márványtáblára kívánkozó — igaz beszéd: „Erőszakkal nem lehet igazi békét teremteni." Kell-e ennél világosabb, szabatosabb meghatározás? Nem szorul különösebb magyarázatra az a tény, hogy ahol erőszak érvényesül, ott nem lehet szó a szív és lélek mélyén szunnyadó békéről. Erőszak és béke két ellentétes, egymást mindenképpen kizáró fogalom. Aki békét akar, igazi, hamisítatlan emberséges békét, nem nyúl az erőszak eszközeihez. Irva van: „Aki kardot ránt, kard által vész el." Ama Názárethi Mester igazsága ez és az ő szavai is olyan egyszerűek, világosak, tömörek, hogy nem szorulnak különösebb magyarázatra. Mindenki tudhatja, hogy a kard az erőszak eszköze. Karddal pedig talán lehet legyőzni az embereket, de békét teremteni közöttük, a szeretet békéjét sohasem. Jézus szellemét idéz te csak az ő földi helytartója, amikor fentebb említett szavait hangoztatta „A béke és a rend csak akkor lesz teljes — mondotta a továbbiak során a pápa — ha a vezetők lemondanak az erőszak alkalmazásáról... Mindaddig, amig egyesek és az egyesek által vezetett nemzetek előjogokat igényelnek, követelnek és erőszakolnak a maguk javára, de mások kárára, a béke meg nem valósulhat. Ha sikerül is ideiglenes csendet teremteni, az csak ujabb viha előtti némaság lesz."

Valóban: a legtávolabbi ködbevesző ősidőktől napjainkig ezerszer és ezerszer bebizonyosodott, hogy egyesek és népek között csak a szeretet sugalta béke volt tartós és maradandó. Hatalmi szóval le lehetett nyügözni nemzeteket, de megnyugtatni őket, feledtetni velük szivük és lelkük keserüségeit, soha sem sikerült. Az erőszak mindig a megtorlás vágyát váltotta ki, a lelkiportakból. XII. Pius — az egyes emberek és nemzetek lelkének böles ismerője — elvetendőnek hirdette az olyan módszereket és eszközöket, amelyek az ököl és a nyers erő jogát vallják és vannak hivatva biztositani.

Nem ok nélkül hangzottak el a pápai szavak. Nézzünk körül a világban: ma sokfelé a rideg önzés irányitja egyesek és népek cselekedeteit. Végtelenül rossz szolgálatot tett az egész emberiségnek az az egyén, aki elsőnek dobta be a köztudatba a „sacro egoismo" — a szent önzés — jogosságának jelszavát. Nincs még husz esztendeje sem, hogy ez a jelmondat belevetült a világ tudatába és immár kicsi és nagy események roppant során mérhetjük le szörnyüséges következményeit. Az önzés soha, semmilyen körülmények között nem lehet szent. Földi életünkben talán előfordulhatnak bizonyos kivételes esetek, amikor mindenekelőtt magunkra gondolunk. De az ilyen esetek csak addig menthetők, amig mások rovására nem mennek. Sem az egyes embereknek, sem a nem zeteknek nincs joguk ahhoz, hogy mások keserves kárán akarjanak boldogulni. A pápa szavai szerint „a szebb életet igénylő jövőben nem érvényesülhet más, mint az isteni igazság, amely mellett semmivé törpülnek a mondva csinált jogok." Az önzés mindig rossz tanácsadó volt és aki nem mérsékelte önmagát vagy nemzetét, hanem a maga kitalálta rideg utat követte, előbb vagy utóbb a saját bőrén tanulhatta meg, hogy helytelen irányban próbálta boldogulását biztositani. A rossz példa mindig ragadós volt. Már pedig, ha valaki arra mutatott példát, hogy a meztelen erőszak és nyers erő segitségével is lehet előnyöket szerezni, kaput nyitott önmaga felé is a nálánál nagyobb és nyersebb erő érvényesülésének. Olyan folyamat ez, mint a láncszemek egymáshoz való kapcsolódása. Ok okozatot szül s mintahogy a jó előbb-utóbb jó gyümölcsöket érlel, a rossz annál biztosabban megtermi a maga végzetes következményeit.

Sajnos: nem olyan világot élünk, hogy a legszebb és legigazabb igazságok is megértő fülekre találjanak. Amennyire igaz, hogy az igazságok kifejezéséhez nem szükséges sok beszéd, olyannyira valóság az is, hogy a legtöbb egyetemes igazság pusztában elhangzó kiáltás maradt. Az emberiség hallatlan utat tett meg a technikai kultura terén, de lelkülete általában alig, vagy egyáltalán semmit sem fejlődött. Keserves tények bizonyitják, hogy az ember, aki a fehők magasságába szárnyalhat és a tengerek mélységébe ereszkedhet, aki egyetlen gomb nyomással a föld kerülete körül röpitheti élő szavát, s csodálatosabbnál-csodálatosabb találmányokkal gazdagitotta kincstárát, lélekben még ott tart, ahol barlanglakó ősatyáink tartottak. Csak bunkó helyett összehasonlithatatlanul tökéletesebb eszközökkel irtják egymást. Pedig mindvégig örök igazság marad: Békét csak békés eszközökkel lehet biztositani...

(h. j.)

Másfél millió lej elsikkasztása miatt letartóztatták Rusu Ioan kolozsvári iskolai titkárt

Hamis nyugtákat bocsájtott ki a befizetett összegekről és a pénzt a saját céljaira forditotta

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Nagyarányu visszaélések ügyében folytat vizsgálatot a kolozsvári ügyészség. Nem kevesebb, mint másfélmillió lejes sikkasztásról van szó. A szenzációs bünügy a mult héten pattant ki és főszereplője Ioan, a kolozsvári egyetemi tanárképző intézet titkára.

A TITKÁR SZOLGÁLATBA LÉP

Rusu Ioan 1933-ban lépett a kolozsvári egyetemi tanárképző intézet szolgálatába, ahol mostanáig egyfolytában alkalmazásban volt. Szerény fizetése ellenére nehány év mulva már házhelyet vásárolt Szamosfalva községben, amelyet hamarosan be is épitett. Ezentul itt lakott saját házában és innen járt be a Kogălniceanu uccai hivatalába. Csendes, szerény tisztviselő volt, aki feletteseinek mindvégig teljes bizalmát élvezte, annyira, hogy nem sokkal a szolgálatba lépése után rábizták az intézet pénzkezelését is.

A FELJELENTÉS

A mult héten feljelentés érkezett a kolozsvári ügyészséghez, amelyben az intézet vádat emel Rusu Ioan ellen másfélmillió lej elsikkasztása miatt. A feljelentés szerint az intézeti tisztviselő évek óta hamis nyugtákat bocsájtott ki az egyetemi tanárképző intézethez befizetett összegekről és a pénzeket, amelyekkel nem számolt el, saját céljaira forditotta. A visszaélés ugy pattant ki, hogy egy az intézethez befolyt összegről megállapitást nyert hogy bár arról Rusu aláirásával nyugtát bocsájtottak ki, a hivatali könyvek egyikében nem szerepel.

A LETARTÓZTATÁS

Az ügyészség a nagyarányu visszaélés ügyében azonnal bevezette a legerélyesebb vizsgálatot és elrendelték Rusu Ioan tisztviselő letartóztatását. Rusu titkárt először Istrati főügyész hallgatta ki, majd az ügy további vizsgálatával Popa Dimitrie ügyészt bizták meg. A letartóztatott megtévedt tisztviselő kihallgatása során azt vallotta, hogy ő nem volt az intézet kinevezett titkára, hanem csak pénzbeszedői minőségben alkalmazták és mint ilyenre titkári teendőket is rábiztak.

FOLYIK A VIZSGÁLAT

Popa Dimitrie ügyész az ügyben több személyt hallgatott ki és azt igyekszik megállapitani, hogy Rusu Ioannak nincsenek-e büntársai is. Tegnap délben az ügyész magához kérette egy kolozsvári egyetemi tanárt is, akit, mint szakértőt hallgattak ki. Ügyészségi körök szerint szó lehet az intézet összes tanulói szüleinek megidézéséről is annak pontos megállapitására, hogy Rusu Ioan hány hamis nyugtát bocsájtott ki és mekkora összeggel kárositotta meg az egyetemi tanárképző intézetet. A vizsgálat nagy erélyel folyik tovább és még sok meglepetést tartogathat.

(bys.)

INGYEN!

Havi abemát nem adhatok, de 900 lejért igen. A közismert Jancsi „Bucuresti" étterem volt vezetője átvette az

EURÓPA-ÉTTERMET STR. REG. MARIA 6. ALATT

Mélyen tisztelt vendégeimnek szives pártfogását kérem. Küküllőmenti fajborok.

25 LEI EGY MENÜ ETLAP SZERINT!

Minden este a közkedvelt

László Jenő Jazz-zenekara játszik

Vacsora után tánc.

Milyen ember volt Kun Sándor, a volt kolozsvári gazdatiszt, akit Moszkvában állitólag kivégeztek?

1920—22 években a Renner bőrgyárnál volt alkalmazásban — Kun Irén, a volt népbiztos huga, akkoriban szintén Kolozsvárott élt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az egyik erdélyi lap jelentése alapján ismét hire terjedt, hogy Kun Bélát Moszkvában kivégezték. Tény az, hogy a volt magyar népbiztosról régóta nem hallani, de az is bizonyos, hogy már számtalanszor költötték halála hirét, ám ezt mindeddig nem erősitették meg, már pedig a többi moszkvai kivegzésekről maga a szovjet adott ki mindannyiszor hivatalos közleményt.

Az emlitett lap arról is tud, hogy Kun Béla öccsét, Kun Sándort is halálra itélték és kivégezték volna. Erről szeretnék egyet-mást mondani, tekintve, hogy személyesen ismertem.

A világháboru, illetve helyesebben a magyar forradalmak leverése után Kun Bélának két testvére is feltünt Kolozsváron. Az egyik Kun Sándor volt, akkor körülbelül 40 éves, bátyjánál magasabb, jómegjelenésü, borotvált arcu férfi, aki a Renner bőrgyárnál kapott alkalmazást, még pedig annak valamilyen gazdaságában, miután Kun Sándor, foglalkozására nézve, gazdatiszt volt. Ritkán, ugyszólván alig jött be a városba — s ha valaki beszélni akart vele, ki kellett hozzá menni s ő a tanyaszerü, kétszárnyu, óriási fakapu elé jött ki s ott diskurált látogatójával. Illetve, azt, hogy diskurált, se lehet mondani. Mert bár kedves és rokonszenves, de nagyon szükszavu ember volt Kun Sándor. Lehet, hogy ennek akkoriban az volt az oka, hogy bátyjának szereplése még nagyon friss volt és a lezajlott események nyomása alatt Kun Sándor kerülte a róla s általában a politikáról való eszmecserét. Én csak ugy emlékszem rá vissza, mint egy bekecsben, feltürt prémgallérban, csizmában hallgató emberre. Annak ellenére, hogy sok ismerőse élt bent Kolozsváron, nem igen lehetett rábirni, hogy bejöjjön a kávéházba, vendéglőbe. El is terjed a hire, hogy emberkerülő, meghasonlott lény. Én, mindenesetre, ebben a csendességében, nagyon szimpatikusnak találtam, de ugy tudom, mások is, akiket bizalmába fogadott és biztos értesülésem szerint, a főnökei is minden tekintetben meg voltak vele elégedve s eszükbe sem jutott, hogy bátyja miatt idegenkedéssel, bizalmatlansággal viseltessenek iránta, ami indokolatlan is lett volna. Egyedül élt, abban az időben nem volt — vagy csak nem volt vele? — családja.

Kun Bélának egy másik, már sokkal ismertebb és társaságban forgó testvére: Irén nevü huga volt, Kun Irén, aki — természetesen női kiadásban — egészen ugy nézett ki, mint hires bátyja. Kun Irén alacsony, kissé molett, de mindamellett határozott és mozgékony jelenség volt és — ezt mindenki tudta róla — nagyon gyöngédlelkü, jószivü. Az átélt események és a bátyjáért való aggódás még inkább érzékennyé tették. Ő se szivesen beszélt politikáról, de látszott rajta, hogy testvéri szeretetét képtelen elnyomni magában és ha bátyjáról volt szó, az aggodalom mellett ez az érzés is felfelcsillant szemében. Néha megjelent a Newyork kávéházban, de még sokkal gyakrabban a szegénynegyedekben, proletárok között, akinkek ügyes-bajos dolgaikban igyekezett segitségükre lenni. Szeretett ezenkivül irodalomról diskurálni és barátságot tartott fenn nehány, akkoriban Kolozsvárott élő publicistával, iróval.

Mindkettőjüknek, Kun Sándornak és Kun Irénnek is mindenesetre kinos helyzete volt bizonyos vonatkozásokban, mert természetesen akadtak, akik a Kun Béla iránt táplált ellenséges érzelmüket őrájuk is átvitték. Magam voltam fültanuja, amint a Mátyás-téren egy magas, bundás ur, aki felismerte őket, hátrafordult és megjegyezte társaságának:

— A Kun Béla testvérei. Érthetetlen, hogy szabadon járhatnak itt.

Pedig néhány évvel azelőtt, tehát nem is olyan régen, még maga Kun Béla is ott ült a mostani Str. Iuliu Maniu sarkán állt Kikaker-kávéház nagy ablakánál. Persze, akkor még csak munkásbiztositási tisztviselő volt és senki nem sejtette jövőjét.

Körülbelül 1922 lehetett, amikor, ugy Kun Sándor, mint Kun Irén váratlanul, szinte máról-holnapra eltünt Kolozsvárról. Később tudtuk meg, hogy Bécsbe mentek, majd, hogy bátyjuk onnan kivitette őket magához, Moszkvába. Hogy ott mivel töltötték az azóta eltelt sok esztendőt, nem tudom, de nem valószinü, hogy politikával. Nem voltak politikus-természetek, azaz Irén talán még inkább, mint Sándor. Mert ha azok lettek volna, — miért nem szerepeltek akkor, amikor bátyjuk uralmon volt és amikor diszesebbnél-diszesebb stallumokat kaphattak volna? Igy hát nem igen tudom elfogadni igaznak azt a „hiteles értesülést", hogy Kun Sándort kivégezték volna. Csoda, hogy Kun Irént megkiméltе a „szemfüles" mindenttudó.

(y.)

— **Hatvankét éves a Tinerimea Romana ifjusági társaság.** Bucurestiből jelenti a Rador: A Tinerimea Romana ifjusági társaság most lép müködésének 62. évébe. Az uj évet istentisztelettel és alkalmi beszédekkel nyitják meg.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

P. E. PAYENS

AZ ARANY URAI

(57.)

Hilda megszokta már a fényűzést. nagystilü életet férje mellett, még egyszer visszakerülni a szürke szegénységbe sokkal nehezebb annak, aki már kiemelkedett a szük korlátok közül. Megtörik, ellágyul, határtalan büszkesége alább hagy, semmi kétség. A régi, jó barát, fiatal leányságának első szerelme még sem lehet teljesen közönyös előtte, bármilyen tökéletesen játssza a hideg közönyöst... És férje... ámbár elhalmozza jósággal, gyöngédséggel... megöregedett. Hilda pedig viruló, életerős, fiatal...

Feszült izgalommal lesett minden ujabb hirt, amelyet barátja hordott. A szerencsétlenségek sorozata egyre szorosabb hálót font Workmann körül. Még próbálkozott, evickélt, bár jól tudta, hogy minden erőlködése kárbavész.

Egy délután Eugen telefonhoz hivta Harryt:

— Bocsáss meg, hogy zavarlak munkádban, de tudtam, hogy érdekel a Workmann sorsa. A szerencsétlen embert szivszélhüdés érte a sok izgalom következtében. A tragédia befejeződött.

Harry megdöbbenten állott a telefon mellett. Ajka remegett. Egyetlen szót sem tudott mondani.

— Sorsa mindenütt nagy részvétet kelt. Ámbár mindenkinek az a véleménye, hogyha meg lehetne rendelni a halált, akkor sem jöhetett volna soha jobbkor — folytatta referádáját Eugen...

— Igen, köszönöm — dadogta Harry és letette a kagylót.

Folyton csak arra gondolt, ezt ismételte gépiesen, szüntelenül:— Szegény Hilda. — Sem tovább nem szőtte a gondolatot, sem elejteni nem tudta.

Tulajdonképpen megkönnyebbülést kellett volna éreznie, hiszen reménytelen szerelmének legsulyosabb akadálya ime félreállott utjából. Versenytárs nélkül maradt a küzdőtéren. De sajátságos, dermesztő rémület járta át. Tudta, hogy Hilda e pillanatban reménytelenül, porig sujtva vergődik. Kétségbeesések, szomoru csalódások hosszu sorozata vár reá, amitől megkimélni senkinek sem áll hatalmában. Végtelen szánalmat érzett iránta és ebben a sajnálkozásban saját vágyai reményei háttérbe szorultak. Ha mert volna, azonnal sietett volna hozzá. De nem mert. Olyan messze sodorta őket az élet egymástól, hogy nem talált hida mélységeken keresztül. Mégis minden gondolata, minden idegszála Hildához huzta. Ebben a pillanatban minden reményét, vágyát feláldozta volna azért, ha mint jó barát vigasztalhatta, támogathatta volna a szerencsétlen nőt.

Idegességében hozzá sem fogott többet a munkához. Néhány utasitást adott személyzetének, fogta kalapját és lement az uccára. A nagy forgalom, zaj, sürgés-forgás jót tett idegeinek. Gondolatai megnyugodtak a céltalan rohanásban. A nagy kaoszból határozott formában alakult ki előtte, amit tenni kell. Gondolatban már meg is szövegezte a levelet, amelyet irni fog neki. Most megint olyan türelmetlen sietség fogta el, hogy kocsiba ült és lakására ment. Azonnal papirt, tollat vett elő: — „Asszonyom, — irta folyékonyan, minden habozás, töprengés nélkül, — mélyen megrenditett a sulyos veszteség, amely érte. Ne felejtse el, hogy itt az idegen világban is van igaz, jó barátja, aki minden ügyében készséggel áll rendelkezésére. Tisz teljen meg azzal, hogy részvétemet, baráti kezemet bánatában elfogadja. Őszinte hive Harry Seemann."

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Két román csapat a Középeurópai Kupában

(BELGRÁD.) A vasárnapi magyar—jugoszláv válogatott labdarugómérkőzéssel egyidőben nemzetközi futballértekezlet volt Belgrádban román, jugoszláv és magyar kiküldöttek részvételével. Az értekezlet legfőbb tárgya az a magyar javaslat volt, amely az Európai Kupa mintájára nemzetközi labdarugótorna megvalósitását vetette fel.

Az értekezlet elvben elfogadta a labdarugótorna létrehozásának eszméjét és ugy határozatot, hogy az évenként megismétlődő labdarugótornára meghivja Olaszországot, Romániát, Jugoszláviát, Magyarországot és Svájcot.

A torna szabályzatának kidolgozására 3 hét mulva Budapesten ujabb értekezletet tartanak, amelyre a részvételre felkért országok sportszövetségeit is meghivják. Kimondották azt is, hogy a torna évenkénti győztese vándorkupát: a Délkeleteurópai Kupát nyeri.

A román, magyar és jugoszláv delegátusok foglalkoztak a jövőévi Középeurópai Kupa kérdésével is. Szükségesnek látták az érdeklődés fokozására a Kupa mezőnyének kiszélesitését. Elvben kimondották, hogy a KK-ba két román és két jugoszláv egyesületet ajánlanak a kupa-bizottságnak. Ha az előterjesztést elfogadják, Románia és Jugoszlávia is ugyanannyi csapattal vesznek részt az értékes serlegért folyó küzdelemben, mint az alapitók: Magyarország, Olaszország és Csehország.

A delegátusok megtárgyalták a jövőévi nemzetközi mérkőzések ügyét is. Ennek eredményeként Románia március 31-én Jugoszlávia válogatottját fogadja Bukarestben. Ugyanezen a napon a két ország B-csapatai mérkőznek Belgrádban. A magyar—román mérkőzés időpontját három hét mulva Budapesten állapitják meg.

A KAC a kerületi bajnokság élén

I. osztály:

1. KAC	3	3	—	—	6:3	6
2. CFR	3	2	—	1	7:3	4
3. Gazdasági Akadémia	4	2	—	2	5:6	4
4. UEC	3	1	—	2	4:4	2
5. Echo	3	1	—	2	3:7	3
6. KMSC	2	—	—	2	2:4	—

—o—

Megnyeri-e az Universitatea a csoportbajnokságot a ligabajnokság őszi fordulójában? Az Universitatea labdarugócsapata vasárnap Nagyváradon játszik a Crisana ellen a ligabajnokságért. A mérkőzés döntő fontosságu az elsőség kérdésében, mert ha az Universitatea győz, ugy csoportjában az őszi bajnokságot is megnyeri, ha nem ugy a Crisana a bajnok. A mérkőzés fontosságára való tekintettel az egyetemiek nagyon felkészülnek a vasárnapi ménkőzésre.

Berlin erős csapatot küld Bukarestbe. Bukarestből jelentik: A birodalmi labdarugószövetség végleg megegyezett a román szövetséggel abban, hogy november 19-ére Berlin válogatottját küldi el Bukarestbe. A német főváros válogatott csapata pénteken a következő összeállitásban érkezik Bukarestbe: Jahn (BSV 92) — Appel (BSV 92), Krause (Hertha BSC — Buchmann (Herta BSC), Bossmann (Tenis Boruissa), Goede (BSV 92) — Engelbrecht (Hertha BSC), Dahms (Tenis Boruissa), Berndt (Tenis Boruissa), Fabian (Wiessensee 1900), Salisch (Union Oberschoeneweide). Tartalékok: Manthey (Blau Weiss) és Raddatz (Hertha BSC).

Teljes a felfordulás a vasárnapi román nemzeti bajnoki forduló körül. Bukarestből jelentik: A román labdarugószövetség november 19-ére lekötötte Berlin válogatottját Bukarestbe és a bajnoki fordulót elhalasztotta. Igy a hátralévő két bajnoki fordulót november 26-án, illetve december 3-án játszák le. Ez ellen különösen az erdélyi egyesületek tiltakoznak, amelyek a késői időpontban nem akarnak bajnoki mérkőzést játszani. Mivel a fővárosi egyesületeknek mind vidéki csapatokkal kellene megmérkőzni, szó sem lehet arról, hogy a bajnoki forduló bár egy mérkőzését is lejátszhassák. A bukaresti egyesületek ugyanis játékosokat adnak a főváros csapatába s igy nem kényszerithetők bajnoki mérkőzésük lejátszására. Valószinü, hogy a labdarugószövetség olyképpen hidalja át a nehézséget, hogy csupán a Rapidból és a Venusból válogatja össze a Berlin ellen szereplő együttest, s igy a két csapat mérkőzésén kivül a bajnoki fordulót eredeti müsorral lejátszák. A Rapid—TMAC és a Venus—Ripensia mérkőzéseket, amelyeket vasárnap kellene lejátszani, hétközben bonyolitják le.

Társaság

() **A Gyopár turista egyesület** november 17-én vetitettképes sorozatos előadást rendez az egyesület helyiségében, Calea Marechal Foch 25. szám, I. emelet. Első rész: Szellemi kirándulás városunk környékére, Orosz Endre kiváló archeológus konferálásával. Belépés dijtalan.

() **Az Erdélyi Kárpát Egyesület** november 18-án, este fél 9 órakor tartja a szokásos társasvacsoráját a Magyar Kaszinó helyiségében (Piata Unirii 29. sz., első emelet.

Rádió

SZERDA, november 15.

Bucuresti. 7: Reggeli müsor. 12: Pontos időjelzés, vizállásjelentés. 12,10: Jonescu-Gaina zenekara. 13: Déli zene. 13,35: Schrammel négyes. 14: Hirek. 14,20: Lemezek. 15: Hirek. 19,17: Kamarazene. — 19,45: Hirek. 20,10: Német dalok. 20,45: Hirek. 21: Rádiózenekar. 22: Karénekek. 22,30: Hirek. 22,50: Zongoralemezek. 23,45: Hirek, utána hirek magyar nyelven. Majd könnyü zene.

Budapest I. 7,45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hirek. 11,20: Felolvasások. — 13,10: Cigányzene. 13,40: Hirek. 14,30: Zenekar. 15,40: Hirek. 17,15: Diákfélóra. — 18: Hirek. 18,15: Előadás. 18,40: Jazz zene. 19,10: Előadás. 19,30: Zongoraverseny. 20,15: Hirek. 20,30: Három a kislány, operett. 22,40: Hirek. 23,05: Kamarazene. — 23,50: Latinnyelvü előadás. 24,20: Cigányzene 1,05: Hirek.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A brit uralkodópár látogatást tett az egyik londoni katonakórházban, ahol több sebesült angol pilótát és megfigyelőt ápolnak. A király hosszasan elbeszélgetett a betegekkel. Az uralkodópárt a kórház előtt összeverődött tömeg lelkesen ünnepelte.

(LONDON.) King Hall, aki Németországba küldött leveleivel tette magát világszerte ismertté, kijelentette, hogy propaganda és felvilágosió tevékenységét tovább fogja folytatni, annak ellenére is, hogy időközben parlamenti képviselővé választották.

(KOPPENHÁGA.) A „Dánia" utasszállító repülőgép a háboru kitörése óta tegnap szállott le első izben angol területre.

(BUDAPEST.) A kormány a hadirokkantak ellátására vonatkozólag uj rendelettörvényt készit elő.

(BUDAPEST.) Radocsay ujonnan kinevezett igazságügyminiszter tegnap tette le hivatalos esküjét, amely után kihallgatáson jelent meg a kormányzó előtt.

(RÓMA.) Riccardi tábornok, aki a kaposvári zászlószentelési ünnepségeken, mint Victor Emanuel olasz uralkodó képviselője jelent meg, tegnap elhagyta Magyarország területét.

(BERLIN.) A német kormány a jövő hónap elsejétől kezdődőleg bevezeti a ruházati jegyeket.

(ZÁGRÁB.) Horvát kezdeményezésre megalakult Zágráb székhellyel a horvát—magyar kamara, amely a jugoszláv—magyar kamarától függetlenül fogja folytatni tevékenységét. A vonatkozó alapszabályok elkészitése már folyik.

(PÁRIS.) A népjóléti minisztérium kezdeményezésére a német Winterhilfswerk mintájára télisegély akció kezdődik a hadbavonultak felsegélyezése céljából.

(BERLIN.) Dr. Göbbels propagandaügyi miniszter rövidesen a protektorátus területére indul, ahol több előadást fog tartani.

(WASHINGTON.) Roosevelt elnök hyde parki villájából visszatért a „Fehér Házba."

(LONDON.) Sir Samuel Hoare kijelentette, hogy a háborus helyzetre való tekintettel elhalasztják a brit büntető törvények reformját.

(OSTENDE.) Az egyik angol csatahajó légelhárító lövedékei közül több az ostendei partokra hullott, ahol tekintélyes anyagi kárt okozott.

(BERLIN.) A tegnapi „egy tál ételes" vasárnap 1,010.000 márkát eredményezett és ezzel meghaladta az összes eddigi ilyen szerü Winterhilfswerk gyüjtések fővárosi rekordját.

(LONDON.) Manchester közelében a veszteglő tehervonatba hibás váltóállitás következtében teljes erejével beleszaladt egy gyorsvonat. A halottak száma 18 és a sebesülteké 112, akik közül a legtöbb katona.

(BERN.) A svájci szövetségtanács elhatározta, hogy felülvizsgálja a köztársaság területén tartózkodó idegenek okmányait és akiknek tartózkodási engedélyük lejárt, kiutasittatja az ország területéről.

(NEW DELHI.) Mahatma Gandhi legutóbbi nyilatkozatában kijelentette, hogy az indiai lakosság ismét a szabotázs fegyverét szegzi a brit kormányzóság mellének, ha biztositékot nem kap függetlenségének elismerésére.

(ANKARA.) Ismet Inonü államfő szemletkörutra indult.

(RÓMA.) Mussolini miniszterelnök a hétvéget Forli birtokán töltötte.

(BERLIN.) Göring marsall a nyugati hadszintérre utazott.

(BELGRÁD.) Pál régensherceg kihallgatáson fogadta Szlovákia belgrádi követét, aki átnyujtotta megbizólevelét.

Zsebredugott kézzel

A Manchester Guardian egyik olvasója azt irja, hogy egy barátja nagy körutat tett a brit dominiumokban s az a szokás tünt fel neki legjobban, hogy a tengeren tul majdnem minden férfi zsebredugja a kezét. Az utas idősebb és udvariasabb nemzedékből származó férfi s a zsebredugott kéz szokása kissé felháborította. Egy nagy kanadai városból igy irt:

— Az aranyifjuság szokásai különösek. Az egész férfilakosság általában a nadrágzsebében tartja a kezét. Bemutatnak Miss Smithnek. „Nagyon örülök, hogy megismerhettem, Miss Smith", mondod s azután azonnal a nadrág zsebébe dugod a kezed s testedet lassan himbálva kezdesz beszélgetni.

Ujzélandban ugyanezt a szokást találta az angol gentleman s azt — megjegyezte, hogy a helyi karikaturisták figyelmét sem kerülte el a szokás. Egy ujságban látott egy karikaturát, amelyen a feleség megkéri a férjet, hogy tartsa a kisbabát, mig megnézi, mi van a levessel. „De Mary, — válaszolja a férj — hogyan tarthatom, mikor a kezem a nadrágzsebemben van?"

Szemüvegeket orvosi előirás szerint készitünk.
Speciális acéláruk raktáron.
Prima alpácca evőeszközök feltünő olcsó áron.
Kun Mátyás Fia R. T.-nél
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Beszüntették a sertésvágást a kolozsvári mészárosok

Eltünt a piacról a sertéshus és a zsir

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város vezetősége és a mészárosok között hónapok óta vita folyik a husárak megállapitásának kérdésében. A vita most uj fordulatot vett: **a mészárosok bejelentették, hogy addig nem vágnak sertést a kolozsvári vágóhidon, amig a város vezetősége a tényleges helyzetnek megfelelően nem módositja a sertéshus árát.** A mészárosok a hétfői vágatási napon már egyetlen darab sertést sem vágtak, ugy, hogy ma már nem lehet disznóhust kapni Kolozsváron. Disznózsirról nem is beszélve, amely már napok óta eltünt a kolozsvári mészárszékekből.

A mészárosok elhatározásának okait Török Árpád, a Mészáros Szövetség elnöke világitotta meg.

— **Tény, hogy beszüntettük a sertés vágatását, mert a most megállapitott maximális árak mellett képtelenek vagyunk vevőinket kiszolgálni. A város vezetősége 40 lejben maximálta a disznóhust, holott a vágóhidon nagyban 48—50 lejért mérik azt a mészárosoknak. Ha figyelmen kivül is hagyjuk a kicsinyben eladásnál bekövetkező apadást, akkor is 8—10 lejjel fizetünk rá minden kiló sertéshusnál. Karajnál, szalonnánál sem tudjuk behozni a veszteséget, mert azt is a nagybani áron alul: 48, illetve 46 lejben állapitották meg.**

— **Semmiféle törvény nem kötelez bennünket arra** — folytatta a mészárosok elnöke, — **hogy ráfizetéssel dolgozzunk. Mi igyekszünk a lehetőséghez mérten kiszolgálni vevőinket. Elmegyünk távolabbi vidékekre disznóért abban a hiszemben, hogy olcsón tudunk majd vásárolni és a maximális árak keretén belül is megtalálhatjuk számitásainkat. Minden igyekvésünk azonban meddő marad, mert a távolabbi vidékeken is ugyanaz a helyzet, mint Kolozsváron: nincs sertés. A vásárra felhajtott áruért pedig megfizethetetlen árakat kérnek. Az elmult héten, amikor az uj maximális árak még nem lépett hatályba, 38—40 lejt fizettünk a sertésért kilónként élősulyban. A drágulási folyamat azóta még tartott, aminek magyarázatát a külföldi kivitelre történő vásárlások fokozásában látjuk. Csak jellemzésül emlitem meg, hogy az egyik kolozsvári nagyvágó éppen ma 50 lejben szállitotta a sertéshust — nagybani árban számlázva — az egyik fiuinternátusnak. Az egyik szanatórium pedig 48 lejben vásárolta be husszükségletét ugyanettől a mészárostól. Ezek az árak mint emlitettem, nagyban értendők. Most tessék elképzelni, mennyi kell legyen a sertés ára, hogy a kicsinyben árusitó mészáros megkereshesse a törvényben megállapitott kereskedelmi hasznot? A maximális árak megállapitásánál teljesen figyelmen kivül hagyták ezt a szempontot. Nem vették tekintetbe az élőállatárakat, sem a nagy kereskedelemben mutatkozó árkülönbözetet.**

— **Mi a magunk részéről ismételten kértük a polgármestert, rendelje el a próbavágást, hogy meggyőződhessék: mennyiben lehet kimérni a fogyasztóközönségnek a disznóhust. A kivánságot a polgármester nem vette figyelembe. Nem fogadta el azokat az előterjesztéseket sem, amelyeket az árak megállapitásánál figyelmébe ajánlottunk. Igy pontos kimutatásokat készitettünk a nagyvásárpiacokon mutatkozó árakról is, de ezek mellőzésével készült el az uj árlista, amely természetesen nem fedi a tényleges helyzetet. Igy senki előtt se legyen meglepő, hogy a mészárosok beszüntették a sertésvágást** — fejezte be nyilatkozatát Török Árpád elnök, — **mert ráfizetés sel mégsem dolgozhatunk. Amint a sertésbeszerzés a régi árakon lehetővé válik, természetesen azonnal ismét megkezdjük a vágatást.**

A Mészáros Szövetség elnökének szavaiból kétségtelenül az egzisztenciájukat féltő mészárosok siráma hangzik fel. A hang meggyőző, melyből tényleg elhihetjük nehéz helyzetüket. A vásárlóközönségnek nincs oka, hogy vádolja a husiparosokat a drágaságért. A baj kutforrását máshol kell keressük. A hiba elsősorban ott van, hogy illetékes tényezők nem kontingentálták a belföldi szükségletet. Az exportőrök korlátlanul dolgozhatnak: mindent összevásárolnak jó pénzen és a belföldi fogyasztásra megmaradó cikkeket csak borsos áron lehet beszerezni. **(galó.)**

—o—

Megsemmisitette a kolozsvári törvényszék a „Romigefa" vállalatra kirótt 1·7 milliő lejes adóbirságot

Az 1938. április 1. előtt felállitott vállalati fiókokat nem lehet megadóztatni

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) **A Bayer készitmények romániai forgalombahozatalára Bukarestben Romigefa néven külön vállalat működik, amely 1938 január 2-án Kolozsváron szétosztó fiókrtelepet állitott fel.**

Az 1938 julius 3-án Ciugudean Ovidiu pénzügyi ellenőr kihágási jegyzőkönyvet vett fel a fiók ellen, arra hivatkozva, hogy noha az 1938 április elsején életbeléptetett egyenes adótörvény módositás a vállalati fiókokat külön megadóztatja, a Romigefa kolozsvári fiókja nem tett adóvallomást. Később a pénzügyi ellenőr még két kihágási jegyzőkönyvet vett fel amiatt, hogy a Romigefa fiókja az 1938—39. évre, sőt az 1939—40. évre sem adott be adóvallomást.

Az első kihágási jegyzőkönyvben az 1938. január 2—március 31. időszakra 39.600 lej kivetett adón kivül 280.000 lej birságot róttak ki a kolozsvári fiókra. A második jegyzőkönyvben az 1938—39. adóévre adó és birság ciműn együtt 675.836 lejt állapitottak meg. **A Romigefa kolozsvári fiókjának tehát együttesen 1.7 millió lejt kellett volna adóban és birságban kifizetnie.**

A Romigefa a kivetés és a birságjegyzőkönyvek ellen a kolozsvári törvényszékhez felebbezett és dr. Ionel Pop ügyvédje utján azt az érvelést hangoztatta, hogy **az 1938 április elsején életbelépett adótörvény-módositás szerint csak az ujonnan felállitott vállalati fiókok kötelesek külön adóvallomást beadni és külön adózni,** mig az ezen határidő előtt létesitett fiókok adója a vállalat központjának adójában benne foglaltatik. Igy tehát a Romigefa kolozsvári fiókja, amely a módositott adótörvény életbeléptetése előtt három hónappal létesült, sem keletkezési időpontjában, sem a későbbi években nem volt köteles külön adózni és adóvallomást tenni, amiképpen ez a kötelezettsége ma sem áll fenn.

A pénzügyminisztérium Bukarestből kiküldött jogi képviselője ezzel szemben azt vitatta, hogy a vállalati fiókok 1939. április elseje óta külön kell adót fizessenek és ennek megfelelően külön adóvallomást kell tenniök, amelynek elmulasztása a törvényben előirt büntetőrendelkezések alkalmazását vonja maga után. A kolozsvári törvényszék többszöri halasztás után a napokban hirdetett itéletet a nagy elvi fontosságu kérdésben és **mindhárom jegyzőkönyvet megsemmisitve, a Romigefa kolozsvári jogtanácsosának álláspontját fogadta el.**

Borzalmas vasuti katasztrófa Németországban — 43 holott, 60 sebesült

(BERLIN.) (Rador.) **Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt a Heydebreck és Bauerwitz állomások között levő szárnyvonalon. A váltóőr hanyagsága következtében Rosegrund közelében két egymással szemberobogó személyvonat összeütközött. A két vonat szerelvénye a heves összeütközés következtében szilánkokká roncsolódott. A romok közül eddig 43 halottat és 60 sulyos sebesültet emeltek ki. A mentési munkálatok folynak.**

— **Kényszerleszállást végzett az iraki régensherceg feleségének repülőgépe.** Kairó. (Rador.) Az a repülőgép, amelyen Abdulah hercegnő, Irak régensének felesége ült, valamint Nuri Said pasa, miniszterelnök, akik Kairóba akartak menni, a borzalmas viharr következtében kényszerleszállást végzett, Transjordánia fővárosában Ammanban. Később folytatták utjukat és vasárnap délelőtt 11 órakor érkeztek meg Kairóba.

HOLNAP
AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK
VÖRÖS
SOROZATÁNAK A
HUZÁSA

MA ESTE A SORSJEGY-ÁRUDÁK 11 óráig VANNAK NYITVA

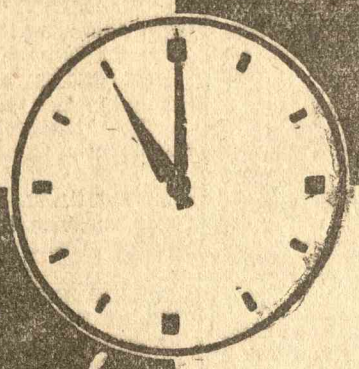

4 NAP *mulva*
AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK
ZÖLD
SOROZATÁNAK A
HUZÁSA

ÁLLAMI
SORSJÁTÉK

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ARAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betükkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást kersőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jeligés és cimnélküli hirdetések kezelési dija 5 lej. Csak portózott jeligés leveleket továbbitunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési dij előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este7-ig.Hirdetéseket aznapi megjelenésre csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

VILLANYONDOLÁLÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállitva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lejtől. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), **gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk.** Casa Orologelor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteket, készfehérnemüt, kötöttárut, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi hátamögött. (2678)

SCHIMBĂSLOVAK Háráknál kaphatók. Str. Băii Someseni, Telefon: 36-23. (2935)

MARDÉKOKAT továbbra is régi árakban árusitjuk. Kabát, ruhaszövet maradékok legolcsóbban. Str. Măloasă 19. Sámuel, Regal kávéház mögött. (7586)

GYEREKKOCSIK legolcsóbban kiskoru fogházban kaphatók. Telefon 19-03. (7369)

ÓCSKARUHÁKÉRT jól fizetek. Str. Memorandului 4. (7416)

CUKORKAÜZLET előnyös feltételek mellett forgalmas helyen családi okok miatt azonnal is átadó. Cim a kiadóban. (7261)

SALÉTROMSAV
10 fokos Be. kapható:
RADOS & Co.
FESTÉKÜZLET

2 DARAB ikergyermeknek való kocsi eladó. Megtekinthető: Str. Negru Vodă 7 Mehesnél. (7396)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek. Grünfeld, P. Unirii 18. (7536)

KÁPOSZTÁS hordók eladók. Str. Kogălniceanu 8. (2989)

PERZSASZŐNYEG szövőráma eladó. Str. Oăsanu 101-a. (7533)

PERZSASZŐNYEG gyönyörü, elsőrendü kivitel 2x3 méter, eladó. Str. Oăsanu 101-a. (7582)

MODERN komplett háló eladó. Str. V. Alexandri 10. (7591)

EGÉSZEN uj fehér estélyi ruha, ezüst cipő, fekete kabát, perzsagallér eladó. Str. Vasile Alexandri 10. .7590)

ÉKSZER, fogászati és patikai mérlegek eladók. Str. Miron Contini 28. (7598)

JÓKARBAN levő fél hálót keresek megvételre. Cim a kiadóban. (2992)

ÓCSKA hálóbutor berendezést keresek. Cim a kiadóban. (7570)

PERZSASZŐNYEGET valódit megvételre keresek. Str. Elisabeta 38., I. em. Telefon 32-56. (7571)

ELADÓ álló lámpa, fali kandeláber, függönyök stb., gyermek sportkocsi sürgősen. Str. Paris 76. I. em. (7573)

KIS főzőkályha olcsón eladó. Str. Serban Cantazuno 3., ajtó 6. Malos. (7577)

CSOLNAKOS varrógépet bérbe adom. Str. Avram Iancu 25. (7603)

NŐI Singer varrógép olcsón eladó. Str. Gruia 28. ajtó 5. .7612)

EGY férfi és hölgyfodrászat jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. (7618)

BODEGA jól berendezve, abonensekkel jutányos feltételek mellett átadó betegség miatt. Dr. Fogarasi ügyvédi iroda, Str Memorandului 2. (7630)

ELADÓ két filodendron 13—14 levelesek. Cal. Reg. Ferdinand 38. III. em. 1 a .7632)

INGATLAN

ELKÖLTÖZÉS miatt sürgősen eladó jól jövedelmező ház. Cim a kiadóban. 7580)

VESZEK jól jövedelmező jókarban levő bérházat 1,300.000—1,600.000 lejig. Ajánlatokat „készpész II." jeligére a kiadóba kérek. (7588)

VELENCEI KALAND

— A szinház eredeti operett-bemutatója —

A nagy szinházi eseményeknek kijáró gondossággal és lelkesedéssel készül az operett-együttes az évad nagy zenei eseményének, a Velencei kaland cimü eredeti ujdonságnak ősbemutatójára. Ismeretes, hogy az ősbemutatók minden szinház életében különlegesen jelentősek, hiszen arról van szó, hogy elindul utjára egy uj mü s talán bejárja az egész világot.

A Velencei kaland szerzője Szabados Árpád, zenéjét Sierra C. Leona, igazi nevén Chilf Miklós marosvásárhelyi zeneszerző és zongoramüvész irta. Mindkét név mögött olyan sikerek állanak, amelyek első együttes szinpadi alkotásuk iránt a legnagyobb figyelmet ébresztik.

Szinházunk azt reméli, hogy a Velencei kaland ötletes, vidám, fordulatos szövege s gyönyörü, modern muzsikája, remek táncai, fényes kiállitása s nem utolsó sorban az illusztris szereplők odaadó játéka a Velencei kalandot emlékezetes sikerre fogják vinni. Csak természetes, hogy az ősbemutató iránt külföldi szinházi körök is melegen érdeklődnek.

ELADÓ két házastelek Dermata környékén, egy szoba, konyha, speisz, 30 cm. téglafal 120.000 lej. Kétszer szoba, konyha, veranda, modern épület, pince, istáló, kert 260.000 lej. Megbizva Gabányi, Str. Vrăbiilor 19. em. délután. (7610)

BIZTOS PÉNZMEGTAKARITÁS
Ha szövet, vászon, damaszt, diftin, dejalin és más textil áru szükségletét nálam szerzi be. Cal. Reg. Ferdinand 75., udvarban. Apart. 2.

ELCSERÉLNÉM modern 4 szobás kertes házamat központhoz közelebb fekvő házzal, ráfizetéssel, vagy járadékikal. Bővebbet: Dr. Jónás ügyvéd, Str. I. Maniu 10. (7620)

ÁLLÁST KERES

JOBB nő magányos urnőhöz házvezetőnőnek ajánlkozik. Str. Drăgălina 17. (7578)

PAPLANT varrok, házhoz is megyek. Marosánné, Str. Muncitorilor 60. (7575)

SZOLID zsidó leány háztartásba ajánlkozik. Cim a kiadóban. (7574)

JÓMUNKÁS fiatal borbélysegéd állást keres. Cim a kiadóban. (7589)

VÁLLALOK minden legfiinomabb kézimunkákat. Str Regală 19. (7592)

ROMÁN, magyar, német nyelvtudással, betegsegélyző stathoz értő adminisztrációban jártas, korrekt, intelligens, megbizható fiatal erő ajánlkozik. Cimeket: „Ambició" jeligére. .7593)

MOSÁST, fehérnemü javitást, stoppolást állandóan vállalom. Str. Măloasă 5. jobboldalt az utolsó kapu, Astoria mögött. (7597)

GYERMEKTELEN házaspár házmesteri állást keres. Cim a kiadóban. (7602)

ÁLLÁST KAPHAT

RENDES bejárónőt keresek. Cal. Reg. Carol II. 33-b. Apartamentul 5. este 6—8 órakor. (7605)

ÜGYES, erős asszonyt keresek mosáshoz 500 lej fix fizetéssel és teljes ellátással. Diana fürdő, özv. Jeneyné. (7547)

SZOBALEÁNYT keres vidékre 4 tagu földbirtokos család. Gaál József. P. Sânpetru de Câmpie, jud. Cluj. .V7535)

CUKORKASZAKMÁBAN jártas, kirakatrendezéshez értő segéd kerestetik. Érdeklődni minél előbb, szombat kivételével Bomboneria Opera, Str. Reg. Maria 45. (7429)

EGYEDÜLÁLLÓ elvált kereskedő fiatal, megbizható házvezetőnőt keres. Le veleket „Otthonszerető" jeligére kiadóba. (7549)

MINDENES leányt konyhára felvesz Farkas. Str. Kogălniceanu 8. (2988)

KERESEK mindenes szakácsnőt jó bizonyitványokkal. Cal. Moților 57. (7566)

IDŐSEBB, főzni tudó bejárónő vagy mindenes felvétetik november hó 15-ére. Str. Ilie Măcelar 5. (7568)

MUNKÁSNŐ felvétetik azonnal. Schlezák Francisc, Str. O. Iosif 3. (7569)

ÜGYES kifutófiut felvesz a Lengyel-szanatórium. (2991)

KIFUTÓFIUT 15-ére felveszünk. „Corvinus" gépraktár, Cal. Regele Ferdinand 62. szám. (7572)

CIPÉSZSEGÉD felvétetik. Str. Nic Iorga 23. .7579)

MINDENES szakácsnőt keresünk. Str. Oăsanu 101-a. (7581)

CUKORKA szakmában jártas, jómegjelenésü kiszolgálóleány félnapi szolgálatra felvétetik. Lya cukorkaüzlet, posta mellett. 7594)

ÜGYES bejárónő felvétetik. Str. Saguna 10. (2994)

FÜSZER vegyeskereskedésbe segéd felvétetik. Bomboneria, Str. Reg. Maria 34 (7624)

BEJÁRÓNŐT keresek délelőtti két-három órai takaritáshoz. Str. Măloasă 5., jobbra utolsó kapu 5-B., Astoria mögött. (7596)

TAKARITÁSÉRT idősebb pár lakást, fizetést kap Cal. Moților 69. (7621)

INTELLIGENS elárusitókisasszonyt felvesz Bomboneria, Str. Reg. Maria 34. (7625)

KÁRPITOSSEGÉDET, ki háznál munkát vállal, keresek. Cal. Moților 41. Bodega. (7631)

NŐIFODRÁSZ és egy férfi fodrászsegédet felvesz, egy pult, egy kis szekrény eladó Dézsi, Str. Anton Pan (7606)

ROYAL mozgó keres ügyes szolgát. ugyanott egy irógép és petróleumkályha megvételre kerestetik. (2993)

VILLÁBAN kis szuterinlakásban szerény gyermektelen házaspárt házmesternek keresek. Asszony félnapi munkáért fizetést kap. Érdeklődni délután 5—6-ig. P. M. Viteazul 6., földszint, 3-ik ajtó. (7608)

SZÉPIRÁSU, jólszámoló tisztviselőnőt keres nagyvállalat. Ajánlatok „Gyakorlott" jeligére a kiadóba kéretnek. (7609)

ÜGYES kifutófiu azonnal felvétetik. Mercantil, Str. Berde 2. sz. udvarban. (7611)

BEJÁRÓNŐ felvétetik. Cal. Traian 9. sz. Farkas. (7614)

CUKORKAGYÁR P. Unirii fióküzletéhez garanciaképes üzletvezetőt (esetleg nőt) keres. Ajánlatokat „Perfekt kereskedő" jeligére a kiadóba. (7615)

VARRÓLEÁNYOKAT felvesz a Revüe azonnalra. Cal. Reg. Ferdinand 23. .7616)

KISZOLGÁLÓLEÁNY felvétetik. Gyümölcsüzlet, Str. Babeș 5. (7617)

HÖLGYFODRÁSZNŐT, vagy férfit felveszek. Str. Filipescu 2. sarokház. (7619)

KÜLÖNFÉLÉK

IZLETES házikoszt abona, ebéd, vacsora 700 lej, menü 3 fogás 18 lej, Str. Kogălniceanu 8., földszint a. 7. (2987)

Bőrkabátokat
méret után szakszerüen készit, javitást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Gólyával szemben. (2756)

MELEG hassé, vajas és tepertős pogácsa mindennap délelőtt fél 10 órától kapható a Cseke cukrászdában. Piața Unirii 22. és Str. I. Maniu 1. alatt. .7587)

SZOMBATON elveszett irattáska Szabó Ludovic névre kiállitott igazolványokkal. Megtaláló a táskát megtarthatja, az igazolványokat jutalom ellenében adja le Cal. Lungă 28. (7599)

FELESÉGÜL venne jómegjelenésü szép 25—30 éves izr. nőt helybeli kereskedő Hozomány nem fontos, csak személyes jelentkezés fivérénél. Cim a kiadóban. (7623)

FELSŐRUHASZALON kibővitési célból társat keres. Cim a kiadóban. (7629)

OKTATÁS

FRANCIA, román forditást, levelezést és a legujabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórákat, beszélgetést és vizsgára való előkészitést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1775)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanit. Csoportos tanitásra előjegyzéseket felvesz. Székelyné, Str. Cuza Vodă 5. (Iparkamarai épület III. em. 19. ajtó dijtalan lifthasználat.) (8454)

JUTÁNYOSAN tanitok gimnázistát, elemistát, gyakorlatom van. Cimeket „Gimnázista leány" jeligére. (7607)

KÖNYVELÉSI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ a Reg. Ferdinandon 4 szobás komfortos lakás, 2 előszobával, beköltözhető azonnal, havi 3500 lejért, május elsejéig van szerződés, azontul megujitható. Cim a kiadóban. (7008)

BUTOROZOTT szoba komoly uriembernek kiadó. Str. I. Maniu 29., földsz. 3. (7544)

KIADÓ butorozott szoba 2 személy részére is. Str. Regală 41. .2986)

GYÁR, mühely, raktárhelyiségek kiadók. Érdeklődők cimeit „Iparárammal" jeligére kiadóba kérem. (7564)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba vizkagylóval, esetleg üresen azonnal kiadó. Meisner, Str. Berthelot 12. (7567)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnal kiadó. Piața Unirii 12. (7585)

BÉRBEADÓ azonnal a Martiri Bălaiu uccában 3 szoba, konyhából álló lakás. Külön telek. Értekezni lehet: Szövérfy Gizellánál, Cal. Marechal Foch 34. szám alatt délelőtt 8—9 és délután 1—5 között. .7601)

SZÉP szoba üresen kiadó. Str. Iorga 2. szám, 26. ajtó. (7595)

PONTOS fizető ur lakást kaphat. Str. Saguna 24., ajtó 8. (7600)

EGÉSZSÉGES üres szoba sötétér mellett kiadó Str Eminescu 11 (7627)

BUTOROZOTT szoba fürdőszoba használattal házaspárnak, vagy urinőnek kiadó. Str. Elisabeta 4. apart. 3. (7622)

FŐUCCÁBAN szoba, konyha 1000, üres szobák 500 lejért, üzlethelyiség 1600. Anca, Str. Regina Maria 43. .7628)

HÁROM szoba, komfortos egyedül kertes villában kiadó. Bomboneria, Str. Reg. Maria 34. (7626)

A THALIA MAGYAR SZINHÁZ MÜSORA:

Kedd fél 9: **Tul a nagy Krivánon.** (Rendes bérlet 10. sz.)
Szerda fél 9: **Tul a Nagy Krivánon.**
Csütörtök fél 9: **Tul a Nagy Krivánon.**
Péntek fél 9: **Velencei kaland.** (Eredeti operett-bemutató. Szövegét és verseit irta Szabados Árpád. Zenéjét szerezte C. Siera Leone. Rendező Gróf László. Vezényel Stefanidesz József. Pősz.: Krémer Manci, Sándor Steti, Sárita Ilona, Rajnay Elly, Csepán Flóri, Gróf László, Ditrói P. Béla, Csóka József, Réthely Ödön, Szendrey Mihály, Csengeri Aladár, Damcsó György, Szentes Ferenc. Premier bérlet 11.)
Szombat d. u. 5: **Mégis szép az élet.** (Olcsó helyárakkal először.)
Este 9: **Velencei kaland** (Rendes bérlet 11. szám.)
Vasárnap d. e. 11: **Hófehérke és a hét törpe.** (Nagyon olcsó matiné helyárakkal.)
Vasárnap d. u. 3: **Kis gróf.** (Olcsó helyárakkal.)
Vasárnap d. u. 6: **Velencei kaland.**
Vasárnap este 9: **Tul a Nagykrivánon.**
Hétfő este fél 9: **Velencei kaland.**

Mozi

SELECT MOZGÓ: A gonosz Miss Raffles Henry Fonda és Barbara Stanwyck kiváló művészpár filmje. Müsoron kivül hangos világhiradó a legujabb politikai eseményekkel.

URANIA MOZGÓ: Szenzációs dupla müsor: I. **Mimi, a gazdag ember leánya.** Fősz.: Alice Faye, a három Ritz fivér és Dick Powel. Zene, tánc, fiatalság, szerelem. II. **Newyorki banditák.** Izgalmas kalandorfilm. Fősz.: Charles Bickford és Ann Dworak.

ROYAL MOZGÓ: Jean Gabin világrengető filmje: **Emlékek éjszakája.** A film kényes tartalmánál fogva nem ajánlatos kiskoruaknak. Partnerei: Jaqueline Laurent, Jules Beery. Előtte Metro hiradó.

CAPITOL MOZGÓ: Premier vigjáték. **Mindent a szerelemért.** Világsikert aratott szenzációs vigjáték. Fősz.: Dick Powel és Anita Louise. Előtte: Uj világhiradó a legaktuálisabb eseményekkel.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9: Szenzációs dupla müsor: I. **A tanár ur.** Vigjáték. Fősz.: Harold Lloyd és Phillips Welch. II. **Pépé le Moko.** Kalandor dráma Fősz.: Jean Gabin és Gabriel Gabrio. III. Hiradó.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hirek

NAPTÁR. 1939. November 15, Szerda. Róm. kat.: Albert A. Prot.: Lipót. Ort.: M. Gurie, Sam. Avic. Izr.: 3 Kiszlev.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK: Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JOESTET!

NE SUGJON!

Az uj színész a sugóhoz:

— Kérem, nekem ne sugjon.

— Ne sugjak? — csodálkozik a sugó.

— Persze, hogy ne sugjon, hanem orditson, — válaszolja mérgesen a színész.

VALAMIT AD...

Pénzbeszedő: Kérem Uram, én addig öntől el nem megyek, amig nem kapok valamit.

Adós: Valamit nagyon szivesen adok. Becsületszavamat arra, hogy nincs pénzem.

STUDIÓBAN

— Mire várunk még? Mindenki itt van: a szerző, rendező és segédei, a hangmérő, az elektromos főnök, a szinkronizáció vezetője, a gépészek, a tüzoltók.

— És a színészek?

— Ah igaz, a színészekről elfeledkeztem...

— **Ügyeletes gyógyszertárak.** November 11-én, szombaton reggeltől november 18-án, szombaton reggelig a következő gyógyszertárak teljesitenek éjjeli szolgálatot: Biró, Unirii-tér; Apostol, Regele Ferdinand-ut; Cseresznyés, Marechal Foch ut; Holicska, Motilor-ut és Eminescu-ut sarkán.

— **Orvosi hir.** Dr. Müller Miksa hazaérkezett. Ideggyógyászati rendeléseit ujra megkezdte. Cal. Reg. Ferdinand 23.

— **Asszonyok és leányok figyelmébe.** Hirt adtunk arról, hogy a Szociális Misszió Szervezete november 15-től december 15-ig főzőtanfolyamot rendez, amelynek részvételi dija 300 lej. Most a Misszió közóhajnak tesz eleget, amikor a következő változtatást eszközli. Ha félhónapra óhajt valaki beiratkozni, csak 200 lejt fizet, ha egy délután, csupán az őt érdeklő készitményt megtanulni, részvételenként a dij 30 lej. A készitmények előállitási költségeihez nem kötelező hozzájárulni, de ebben az esetben azok elfogyasztásában nem részesül az illető. A heti munkaprogram mindig előre megtekinthető a Minerva könyvüzletben. Ugyanott rendelések, ugymint torták, sültek, hideg ételek, halak stb. eszközölhetők. A főzőtanfolyamot nagy érdtkiődésre számottartó kiállitás fejezi be.

— **Te Deum a fővárosi olasz templomban.** Bucurestiből jelenti a Rador: A bukaresti olasz templomban tegnap Te Deum volt Viktor Emanuel olasz király és Abesszinia császára 70. születésnapja alkalmából.

— **Száztagu gyermekkar énekelt a kolozsvári ferencesek templomában.** Lélekemelő és felejthetetlen élményben volt része a kolozsvári szentferencrendi templomban november hó 12-én, vasárnap a 12 órás mise hallgatóinak. A szentmisén P. Jakab Lajos száztagu gyermekkara énekelt. A láng lelkü szerzetes pap, kitartó és fáradságos munkával tanitotta be a szilaj kis gyermekeket, akiket a páter varázsos ereje hatalmában tartott s a félóra alatt szebbnél-szebb énekeket zengtek el. Köszönet és elismerést érdemel a tisztelendő páter fáradozásáért és a hivőknek meg van a reménye arra, hogy még több alkalommal fogják hallani a példás fegyelmü és kitünő hanganyagu gyermekkart.

Lángbaborult a vasuti töltésről lefordult motorosvonat

(BUCURESTI.) (Rador.) Megdöbbentő vasuti szerencsétlenségről számol be a vasuti vezérigazgatósághoz érkezett távirati jelentés. Eszerint az 1265. számu motorvonat, amely Oravica és Janu között, a jugoszláv határ közelében közlekedik, lefordulva a vasuti töltésről, kigyulladt és teljesen elégett. A szerencsétlenségnek hét sulyosan sebesült áldozata van. A vasuti vonal 80 méteres szakaszon sulyosan megrongálódott. A szerencsétlenség ügyében a felelősség megállapitására megindult a vizsgálat.

— **Higganyt bányásznak Abrudbánya környékén.** Bucurestiből jelenti a Rador: Abrudbánya környékén egy kisbányászokból álló csoport megkezdte a higgany kibányászását, amely elhanyagoltsága ellenére igy is a világtermelésnek több, mint a két százaléka. Most a romániai higganytermelés fokozódása várható.

— **A mezőgazdasági biztositások kérdése.** Bucurestiből jelenti a Rador: A mezőgazdasági minisztériumban napirendre tüzték a mezőgazdasági biztositás kérdésének rendszerét, amely rövidesen megoldást is nyer. Letárgyalásra vár tehát a gazdasági felszerelés a termés és a mezőgazdasági ingatlanok biztositásának kérdése.

SELECT MOZGO

MA KEDDEN PREMIER!

HENRY FONDA — BARBARA STANWYCK

kiváló müvészpár egyetlen alkotása:

A GONOSZ MISS RAFFLES

mosollyal és könnyel teli film. Egy fiatal leány élete. Müsoron kivül hangos viághiradó a legujabb külpolitikai eseményekkel.

— **AUTÓK, HA TALÁLKOZNAK.** Szerencsés kimenetelü autóösszeütközés játszódott le tegnap este a Stroiescu és Aurel Vlaicu-uccák sarkán. A 460. Cluj rendszámu autótaxi, amelyet Butyka Mózes sofőr vezetett, 6 óra tájban összeütközött a Török József által vezetett 270. Cluj jelzésü tehergépkocsival. Az összeütközés következtében mindkét jármü sulyosan megrongálódott. Szerencsére az autótaxiban ülőknek és a sofőröknek semmi komolyabb bajuk nem történt. Az autókaramból ügyében a rendőrség meginditotta a vizsgálatot.

— **HÁZASSÁG.** Ponorean Iuliu, az I. kerületi rendőrség törzsőrmestere tegnap este tartotta esküvőjét Husa Eugenia dési urileánnyal. Az esküvői vacsorát az Amerika vendéglő nagytermében tartották, amelyen számos vendég vett részt. A közkedvelt törzsaltiszt násznagyjai Chifor Ioan rendőrigazgató és felesége voltak.

— **SZÉLHÁMOS LÓKUPECET VETT ŐRIZETBE A RENDŐRSÉG.** Veszedelmes szélhámost tett ártalmatlanná a kolozsvári rendőrség. Az utóbbi időben számos panaszos fordult a rendőrséghez, bejelentve, hogy Rostás Traian, Sinfalva községbeli cigány érzékenyen megkárositotta őket azzal a trükkel, hogy lovakat ad el nekik és azután a felvett előleggel nyomtalanul eltünt. A károsultak a falvak csendőrségeinél is megtették a bünvádi feljelentést a szélhámos ellen. Széles körben nyomoztak Rostás Traian kézrekeritésére. Tegnap este Moise Todor közrendőr elfogta a Mihai Viteazul-téren a lázasan kereseft lókupecet, akit bekisért a központi rendőrségre, ahol a sorozatos szélhámosságok ügyében megkezdték a kihallgatásokat. Ezek befejezése után Rostás Traiant átadják az ügyészségnek.

— **HUROKRA KERÜLT A VESZEDELMES TÉLIKABÁTTOLVAJ.** Vakmerő betörőt fülelt le a kolozsvári rendőrség bünügyi osztálya mára virradólag. Ugy a III. kerületi rendőrségen, mint a rendőrkveszturán alig egy hét alatt számos betöréses lopásról tettek jelentést a lupsai és a hóstáti károsultak. A bevezetett nyomozás során a bünügyi nyomozók ma reggel 5 óra tájban elfogták a tettest Gál György szucsági származásu, 25 éves veszedelmes betörő személyében, aki eddig összesen 15 alkalmi és betöréses lopást ismert be. A bünügyi osztály detektivjei már is rengeteg bünjelt szedtek össze az orgazdáktól és vittek fel a rendőrségre. A veszedelmes fiatal tolvaj kizárólag télikabátokra igyekezett szert tenni, amelyeket azután — szezon lévén — hamarosan és könnyen értékesitett. Bünlajstromának összeállitása után átadják az ügyészségnek.

Kik képviselték a NUF vasárnapi gyülésén a magyarságot?

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának november 12-én Kolozsváron megtartott nagyszabásu népgyülésén a romániai magyarság megfelelő módon képviseltette magát.

Hivatalos meghivásra a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának vasárnapi kolozsvári nagygyülésén a magyar alosztály részéről gróf Bánffy Miklós és dr. Szász Pál igazgatósági tagok, báró Jósika János, gróf Teleki Ádám, Szabó Béni és Mikó László főtanácsi tagok, dr. Bartha Ignác, dr. Filó Ferenc, Orosz Károly és Tompa Lajos országgyülési képviselők, valamint körülbelül 300 magyar arcvonaltag vett részt. A gyülésen a magyar alosztály nevében dr. Bartha Ignác képviselő mondotta el azt a beszédet, amelyet lapunk tegnapi számában teljes egészében közöltünk.

— **Az amerikai repülőgépgyárak havonta 1250 repülőgépet gyártanak.** Newyorkból jelenti a Rador: John Jouett, a repülőgépgyárak szindikátusának az elnöke kijelentette, hogy az amerikai repülőgépgyárak jelenleg havonta 1250 darab repülőgépet gyártanak. Ezt a gyártási mennyiséget azonban a közeljövőben lényegesen fokozni fogják.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Tóth István unitárius kollégiumi tanárt, az ismert kitünő grafikust: fia, dr. Nagy Benedek, az erdélyi magyar diplomás-nemzedék törekvő és dolgos tagja hosszas szenvedés után 27 éves korában vasárnap meghalt. Az elhunyt dr. Nagy Benedeket ma délelőtt Szeleczkére szállitották, ahol a református egyház szertartása szerint helyezik örök nyugalomra.

— **További intézkedésig beszüntetik a dunai hajózást.** Bucurestiből jelenti a Rador: Tekintettel a hajózási idény előrehaladottságára, a román folyamhajózási igazgatóság rendeletet bocsájtott ki a dunai hajóforgalom beszüntetésére. Egyelőre több vonalon a személyszállitó hajók közlekedését szüntetik meg és ebből a célból a november 15-től kezdve a vasuti pénztárak nem bocsájtanak ki hajójeggyel kombinált vasuti jegyet.

— **Az ilfovi tábla elutasitotta Max Auschnit felebbezését.** Bucurestiből jelentik: Az ilfovi tábla hétfőn délután foglalkozott Max Auschnit felebbezésével, amit a Resita volt elnök-igazgatója a letartóztatási végzés ellen adott be. A vádtanács elutasitotta a felebbezést és igy Max Auschnit továbbra is vizsgálati fogságban, illetve letartóztatásban marad.

„Az erőtlen csügged, az erős megállja!"

A kolozsvári lapok rendszeres olvasói megdöbbenve tapasztalhatták, hogy városunkban a nagyszámu öngyilkosok között milyen sok a fiatal leány. Az elmult hónapban négy 16—20 éves fiatal leány akart megválni az élettől. Közülük a legfiatalabb borzalmas kinok között meghalt, gyógyithatatlan sebet hagyva szüleinek, hozzátartozóinak szivén.

Szomoru jelenségnek tartjuk, hogy bár az összes egyházak a legszigorubban elitélik az öngyilkosságot, mégis akadnak még a fiatal leányok között is olyanok, akik alig kerültek ki az iskola padjaiból, az Isten parancsát, az egyház törvényét semmibevéve, fiatal életük értékelése nélkül könnyelmüen, meggondolatlanul dobják magukat a halál karjaiba.

Nem kutatjuk egyik fiatal leány öngyilkosságának okát sem, csak eszméltetni akarjuk a mai fiatalságot, figyelmeztetni a mai leányokat ezekre a szörnyü tettekre, erősitsék és edzék lelküket minden fájdalommal, csalódással szemben, hogy ilyen megdöbbentő cselekedetnek, „öngyilkosságnak" gondolata se érinthesse lelküket.

Mi nagyon jól tudjuk, hogy egyformán küzd az élettel az egész emberiség. A ma gyermeke már együtt érzi a „nincstelenséget" szüleivel. Együtt aggódik a tandijért, iskolai felszerelésért, ruházatért. S a serdülő fiatalság szorongva gondol arra, hol helyezkedik el, ha végez, vagy hol kap megfelelő munkát, hogy a mindennapit megkereshesse. Sajnos, ilyen gondok nehezednek a fiatal leányokra is s ha felvetődik a férjhezmenés gondolata — még sulyosabb a teher, ha nincs hozomány, butor, háztartási felszerelés stb. Hiszen ismerjük a költő szavait:

„Apránként hulló éles napi gond,
mint csepp a sziklát— lelket összeront."

Igen idejutottunk: a gond ránehezedik a lélekre. Hiszen tudjuk, hogy a női szív, a női lélek mennyivel gyöngédebb, érzékenyebb, mint a férfié. Olyan, mint a mimóza, amely minden kis szellő érintésére megremeg. Mélyen fáj minden megbántás és sulyos sebet üt minden csalódás. A mai lánynak, a mai nőnek erősnek kell lennie lélekben. Nevelni kell a lelket, hogy sem szenvedély, sem csalódás, sem pedig a gond ne „renthassa", ne „törhesse" össze a lelkét.

De hogyan, mi módon erősitsük meg a lelket?

Ha valakit bánat, lelki szenvedés ér, meneküljön... Meneküljön önmagától. Nézzen körül. Lássa meg a beteg gyermek sápadt arcát és hallja meg az élet sulyos terhétől fáradt szegény öreg ember panaszát. Dolgozzék, szociális munkát végezzen! Próbálja letörölni a könnyeket, s enyhiteni a fájdalmat... S ekkor érezni fogja, menynyire eltörpül az ő bánata, fájdalma mások szenvedései mellett.

És hol marad a hit?... Az, aki erős hittel, imádságos lélekkel, gyermeki bizalommal fordult Teremtője felé, annak nem fog az öngyilkosság gondolatának tövise beleszurni lelkébe. Az nem fog hozzátartozóinak gyógyithatatlan sebet ütni szivén... vagy a számtalanszor megbánt öngyilkossági kisérlettel lelkének sulyos bünt és önmagának esetleg egész életére fájdalommal járó kinzó betegséget szerezni.

Az erős lelkü egyén bátor szivvel, felemelt fejjel áll minden gondot, csalódást, bánatot és szenvedést...

Z. M.

— **MEGOLDJA-E PALESZTINA A ZSIDÓ KÉRDÉST?** A Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári csoportja, szerdán, folyó hó 15-én este 9 órai kezdettel előadást rendez a Vas- és Fémmunkás-otthonban, Str. Catedralei 7 szám alatt, amelynek keretében dr. Marcus Krämer, a Yewish Agency vezetőségi tagja és a Zsidó Világkongresszus keleteurópai főtitkára fenti cimen előadást tart. A belépés dijtalan.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Ujabb békekisérletet tesz a holland királynő és a belga király

A londoni tőzsdén 5:1 arányban fogadnak, hogy karácsonyra béke lesz

(RÓMA.) (Dunaposta.) Az olasz sajtó egyrésze, köztük a Stampa és a Giornale d'Italia és más lapok is, brüsszeli, valamint hágai értesülés alapján közlik, hogy a belga király, valamint a holland királynő első békitési kisérletük kudarca ellenére is, második békelépésre szánták el magukat. Ujabb kezdeményezésüknek azonban az a feltétele, hogy a jövő hétre jelzett német válasz legalább is olyan minimális alapot szolgáltasson, amely a kezdeményezés további kiindulási pontjául szolgálhatna. Hága és Brüsszel már most is élénk diplomáciai tevékenységet folytatnak, amelynek néhol bizonyos sikerei mutatkoznak. Jellemző a helyzetre, az olasz lapok szerint, hogy Londonban a tőzsdén már 5:1 arányban fogadásokat kötnek arra, hogy karácsonyra béke lesz.

(HÁGA.) (Dunaposta.) A Telegraph holland lap szerint Németország kormánya a jövő héten felel az első belga-holland békitő kisérletre. Berlinben előbb bevárják a francia-angol választ és ahhoz alkalmazkodva felelnek a holland királynő, illetve a belga király felhivására.

Hogyan látja a helyzetet a német sajtó?

(BERLIN.) (Rador.) A német lapok azt a választ, amelyet VI. György angol király és Lebrun köztársasági elnök adtak a belga-holland békeközvetitési javaslatra, határozott elutasitásnak minősitik. A lapok mégis különbséget tesznek a két válasz között és megállapitják, hogy az angol válasz több feltételt tartalmaz, mint a francia. A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint a francia válasz a német birodalom teljes megsemmisitésére törekszik, következésképpen Németország részéről erre a válaszra nem lehet semmi további megjegyzés. Az angol válasz alapjában megismétli Chamberlain visszautasitását, amelyet Hitler vezér és kancellár, illetve ezt megelőzőleg Mussolini békeajánlatára tett.

Francia-német rádióvita a müncheni merénylet körül

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati iroda a következő hivatalos jegyzéket közli: „A német rádióállomások november 11-iki leadásukban azzal vádolták a francia rádiót, hogy németnyelvü közlésében sajnálatának adott kifejezést, hogy a Hitler elleni merénylet nem sikerült és hogy a bomba husz perccel később robbant. Egyébként is ez a bomba hét évvel elkésetten robbant, mert Hitlernek már hét évvel ezelőtt el kellett volna tünnie az élők sorából.“ A német rádió célzatos ferditésével szemben megismételjük azt a leadást, amelyet a francia rádió november 11-én este adott és amely a következőket tartalmazza: „Sokan, nagyon sokan azt hiszik, hogy a bomba 20 perccel később robbant. Nagyon sokan vannak az egész világon, sőt magában Németországban is, akik sajnálják ezt a tényt, a bomba késedelmes felrobbanását. Mi azonban nem tartozunk azok közé, akik azt vallják, hogy a vért vérrel kell megfizetni. A valóságban Hitlert már hét évvel ezelőtt lehetetlenné lehetett volna tenni, nem merénylettel, hanem a német nép akaratával, amelynek ezt az embert vissza kellett volna küldenie abba a középszerüségbe, amelybe a valóságban tartozik: tehát visszaküldeni a müncheni sörcsarnokba. Husz perc késés valóban sok volt. Nem mi gondolkozunk igy. Egyetlen merénylet, egyetlen pokolgépes felrobbantás sem mentheti meg a Führert az emberi igazságszolgáltatás elől. Egy szép napon felelnie kell az egész világ előtt az általa elkövetett tettekért.“

„EGYELŐRE NEM TUDHATÓ“

(MOSZKVA.) RADOR.) Tanner finn pénzügyminiszter, a Moszkvában tárgyaló bizottság tagja telefonon közölte kormányával, hogy egyelőre nem lehet tudni, mikor folytatják a megszakadt finn-orosz tárgyalásokat.

(HELSINKI.) (Rador.) A félbeszakadt finn-orosz tárgyalások következtében a finn tárgyaló bizottság hétfőn este elutazott Moszkvából és visszatért Helsinkibe.

MIT MOND A FINN KÜLÜGYMINISZTER

(HELSINKI.) (Rador.) Erkko, a finn külügyminiszter közölte a sajtó képviselőivel, hogy a finn küldöttség saját elhatározásából utazott el Moszkvából és nem kért uj utasitásokat kormányától. Kijelentette a finn külügyminiszter azt is, hogy a finn kormány a hazautazott kiküldöttek jelentésének meghallgatása után dönt arról, hogy lehetővé válik-e a tárgyalások esetleges folytatása.

NÉMET JELENTÉS A LÉGI HARCOK EREDMÉNYÉRŐL

(BERLIN.) (Rador.) Hivatalos helyről közölték a sajtó képviselőivel, hogy Anglia és Franciaország november 10-ig 80 repülőgépet vesztettek. Elpusztult 64 francia és 16 angol gép. A német légihaderő ugyaneddig a határidőig 17 gépet vesztett.

A TÖRÖK SAJTÓ ANKARA ÉS RÓMA KAPCSOLATAIRÓL

(ISZTAMBUL.) (Rador.) Az egész török sajtó részletesen foglalkozik Olaszország balkáni politikájával és utal arra, hogy Olaszország és Törökország között a kapcsolat az utóbbi időben egyre szivélyesebb lesz. Az Eni Sabah cimü lap cikkében utal arra, hogy Olaszország a Balkán-államok együttmüködését akarja megteremteni és nagy elismeréssel méltatja Olaszország békepolitikáját, amelyet az olasz diplomácia utján a Balkán-államokban folytat.

(RÓMA.) (Rador.) Az olasz lapok ankarai jelentése alapján azt irják, hogy az olasz-görög egyezményhez hasonló olasz-török egyezmény megkötése még nem vált lehetségessé.

LÉGITÁMADÁS A SHETLAND SZIGETEK ELLEN

(LONDON.) (Dunaposta.) Több német repülőgép támadást kisérelt meg a Shetland-szigetek környékén állomásozó angol hadihajók ellen. Annak ellenére, hogy számos bombát dobtak le, egyetlen találat sem volt. A hadihajók és a parti légelhárító ütegek azután elüzték a német bombavető repülőket.

KÜLÖNBÖZŐ KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOK LONDONBAN

(LONDON.) (Rador.) Az angol fővárosban több hete folytatják a különböző országok képviselőivel a kereskedelmi tárgyalásokat. A szovjet bizottsággal a tárgyalások még kezdeti állapotban vannak, bár az angol kormány már megkapta azoknak az áruknak a névjegyzékét, amelyeket a Szovjet a maga részéről eladni, illetve szállitani hajlandó Angliának. Az angol bizottság viszont átadta azoknak az áruknak a névjegyzékét, amelyeket Anglia hajlandó szállitani Oroszországnak. Folynak a tárgyalások Hollandia és Belgium kereskedelmi megbizottaival is. Ezek a tárgyalások kizárólag kereskedelmi jellegüek és azokat a módozatokat igyekeznek megállapitani, amelyek mellett a két semleges állam és Anglia árucsereforgalma lebonyolitható lesz a jövőben a semlegesség elvének szigoru fentartása mellett, de egyben a hadi dugáru teljes kiküszöbölésével.

LETARTÓZTATÁSOK ÉSZAKIRORSZÁGBAN

(BELFAST.) (Reuter.) Az északirországi angol kormányzóság rendeletére megkezdették a tisztogatást az egyre nagyobb ellenállást tanusitó ir nacionalisták ellen, akik szóban és irásban az I_r Szabadállamhoz való csatolást és a köztársasági államforma bevezetését követelik. Tegnap 65 vezető személyt tartóztattak le, akiket internáló táborokba fognak elhelyezni. A brit hatóságok szigoru intézkedése Dublinban nagy lelkesedést keltett. Az I_r Szabadállam kormánya elhatározta, hogy

kiáltványban fordul a külföldi irekhez, akikből különösen az USA-ban él sok és felkéri őket, hogy a brit eljárás miatt tiltakozzanak.

NÉMET REPÜLŐ BOMBÁT DOBOTT EGY SZEMÉLYSZÁLLITÓ HAJÓRA

(PÁRIS.) (Rador.) A Le Matin cimü lap közli a Daily Mail angol lap értesülését, amely szerint egy személyszállitó hajót, amely a La Manche csatornán akart átkelni, német repülőgép megtámadott. A hajó utasai a fedélzeten tartózkodtak, amikor váratlanul hatalmas feketére festett repülőgép jelent meg, amely két bombát dobott le a magasból. A bombák a hajótól körülbelül 200 méternyi távolságra zuhantak a tengerbe. A következő pillanatban megszólaltak a francia parton felállitott légiütegek és gépfegyverek, amelyek tüzet nyitottak a német repülőgépre. A harc eredményéről még nem érkezett jelentés.

BENES NEM TUDTA MEGALAKITANI A CSEHSZLOVÁK KORMÁNYT

(LONDON.) (Dunaposta.) Londoni hirek szerint Benes, volt csehszlovák köztársasági elnöknek nem sikerült megalakitania a tervezett csehszlovák kormányt. A csehszlovák emigránsok között is nézeteltérések keletkeztek, Benesnek sok ellenfele van, akik nem akarják elismerni a körülötte tömörült csoportot. Benes egyelőre ugynevezett csehszlovák hadügyi bizottságot alakitott.

KORMÁNYVÁLSÁG LITVÁNIÁBAN

(KAUNAS.) (Rador.) A DNB jelentése szerint Sutkus tábornok litván pénzügyminiszter lemondott. Lemondásával kormányválság keletkezett. Valószinüleg rövidesen az egész kormány lemond. Merkus, a kormány vilnai kormánybiztosa koalicios kormány létesitésére folytat tárgyalásokat, amely kormányban a keresztény demokrata párt, a szocialista párt és a néppárt vezető politikusai vennének részt.

— **Adomány. Köszönettel nyugtázzuk a V. G. katona részére N. N. által küldött inget**

— **Cáfolják a volt német trónörökös kivégzésének hirét.** Berlinből jelenti a Rador: A DNB megállapitja hivatalos értesülés alapján, hogy azok a külföldi hirek, amelyek szerint a volt német trónörököst kivégezték volna, egyszerü koholmányok és minden alapnélküli kitalálások. Ez a külföldön terjesztett hir egyszerü hazugság, amely Németországot akarná kedvezőtlen szinben feltüntetni. Az igazság az, hogy a trónörökös él, egészséges és a pozdámi palotában lakik.

— **Magyar kálvinisták könyörgő imái Hollandiáért.** Budapestről jelenti a Rador: A magyarországi kálvinista templomokban a vasárnapi istentisztelet során könyörgő imákat mondottak Hollandiáért. Magyarország népe nem felejtette el azt a nemes cselekedetet, amlyet Hollandia lakossága tanusitott Magyarországgal szemben, amikor a kommun bukása után a magyarországi gyerekek ezreit vitték ki Hollandiába és hosszu ideig látták el őket bőséges élelemmel, ruházattal, éppen abban az időben amikor erre a legnagyobb szükség volt. Magyarország népe ma is hálával gondol a holland népnek erre a nemes emberbaráti cselekedetére és ezért imádkoztak a kálvinista templomokban vasárnap Hollandiáért, hogy megmeneküljön az őt fenyegető borzalmas háboru szenvedéseitől és megpróbáltatásaitól.

— **Az állami sorsjáték huzását táviratilag közlik az összes postahivatalokkal.** Bucurestiből jelenti a Rador: Az állami sorsjáték vezérigazgatósága közli: „Az állami osztálysorsjáték huzáseredményeit november 15., illetve 18-án táviratilag közlik az ország összes postahivatalaival. Az érdekeltek 21 lejes dij ellenében kérvénybenyujtási kötelezettség nélkül a postahivataloknál a sorsolás eredményeit tartalmazó táviratból másolatot kapnak.

Egymilliárd lej

elrejtett készpénzt és értéket koboztak el Max Auschnit barátaitól

(BUCURESTI.) (Rador.) Max Auschnit, Resica letartóztatásban lévő volt elnökigazgatója ellen folyamatban lévő vizsgálatot kiterjesztették a nagyiparos bizalmas barátaira is, mert alaposnak látszott az a feltevés, hogy Max Auschnit letartóztatása után barátai igyekeztek legalább a vagyont megmenteni. A bünügyi hatóságok a nyomozás során tegnap ujabb házkutatást tartottak Bukarestben és a vidéken is még pedig váratlan sikerrel. Az ügyészség Max Auschnit barátainál megtartott házkutatás során hatalmas összegü készpénzt, devizákat és értékpapirokat foglalt le, amelynek értéke meghaladja az egymilliárd lejt. Megállapitást nyert, hogy ezt a hatalmas összeget Max Auschnit barátai rejtették el, hogy megnehezitsék a nyomozást és megmentsék a vagyont. Azok neveit, akiknél házkutatást tartottak és akiktől a milliárdos értéket elkobozták, a nyomozás érdekében az ügyészség egyelőre nem hozta nyilvánosságra.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján. SERV. CENZ. C. VI. A. — BUN DE IMPRIMAT

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.